

A Karinthy Frigyes Gimnázium pedagógiai programja

BEVEZETÉS

Az iskola bemutatása

A Karinthy Frigyes Gimnázium tantestülete és tanulóifjúsága az iskola alapítása óta egyre magasabb szintű feladatok teljesítését tűzi ki célul maga elé. Speciális öt évfolyamos magyar-angol két tanítási nyelvű osztályai mellett az időközben beindult az ötéves magyar-német két tanítási nyelvű tagozat is jellemzi az iskolát. A normál tagozatos osztályokban emelt óraszámokban tanítjuk az angol nyelvet. (heti 5 óra) Az 1992-ben kísérleti jelleggel kezdett nemzetközi érettségire (International Baccalaureate) felkészítő kétéves kurzus azóta is, világviszonylatban kiemelkedő eredményeket elérve juttatja a nemzetközileg is elismert középfokú diplomához tanulóinkat.

A 2004-2005. tanévvel kezdődően német nyelvi előkészítő osztályt indítottunk, amely azóta ötéves két tanítási nyelvű tagozat nyelvi előkészítő osztályává alakult, és így alapozza meg a magyar német két tanítási nyelvű képzést.

A két tanítási nyelvű oktatás meghonosítása, a Nemzetközi Érettségi Programban való sikeres részvétel, a hosszú évek óta minden résztvevő fél megelégedésére zajló nemzetközi diákcsereprogramok, a 60 fős kísérletként indult és azóta már hagyománnyá nemesedett és 300-as létszámra duzzadt Csibetábor, a Karinthy Szabadegyetem és a KEKSz program mind annak a bizonyítékai, hogy a Karinthy Frigyes Gimnázium nem csak olyan hely, ahol jól és sikeresen fel lehet készülni az érettségi vizsgára és az egyetemi felvételre, de olyan közösség is, ahová diák és tanár egyaránt szívesen tartozik saját munkájával is hozzájárulva a kellemes, alkotó légkörhöz.

2008-ban megkaptuk a tehetséggondozó iskola címet.

Az iskolának kialakult arculata van, amelyre tanuló, szülő, tanár, iskolavezető egyaránt büszke. A két tannyelvűség nem jelenti, nem jelentheti azt, hogy csupán az idegen nyelvek iránt érdeklődő tanulóink számíthatnak jó eredményre az egyetemi, főiskolai felvételen.

Célunk, hogy olyan leendő orvosokat, közgazdászokat, mérnököket, jogászokat, tanárokat stb. képezzünk iskolánkban, akik kiválóan beszélnek legalább egy idegen nyelvet, és azt mindennapi munkájukhoz, kutatásaikhoz, kapcsolataik kiépítéséhez közel anyanyelvi szinten alkalmazni is tudják. Természetesen a nyelvi pályákra készülők is kiemelkedően magas színvonalú oktatást biztosítunk. Az összes felvételi arányait tekintve az iskola az ország legjobb középiskolákkal vetélkedő számban juttatja diákjait egyetemre.

A 2013-ban végzett országos képességfelmérésben matematikából az első tíz helyezett között volt iskolánk, olvasásból, szövegértésből kategóriánkban az 1. helyen végeztek tanulóink. Az országos kompetencia mérések kezdete óta tanulóink mind matematikából, mind szövegértésből nagyon jó eredményeket érnek el.

Szép sikereket érünk el az Országos Tanulmányi Versenyeken is, tanítványaink számos tantárgyból rendszeresen döntősök.

Különlegességként említhető, hogy tanulóink közül viszonylag sokan jutnak el külföldi egyetemekre, akár közvetlenül felvételizve oda, akár a magyar felsőoktatásban elérhető ösztöndíjakat megpályázva. Több végzett diákunk kapott ösztöndíjat az amerikai Harvard, az angol Oxford egyetemen, de a világ sok egyetemi városában is megfordultak így karinthysok Párizstól Tokióig.

Az iskolánkban érettségizett tanulók nagy számban járnak vissza iskolai programokra. Segítik a tanárokat a szervezésben, lebonyolításban, sőt az egyetemet elvégezve szaktanárként is számíthatunk rájuk. A Karinthy Frigyes Gimnázium Budapest XVIII. kerületében működik. Fenntartója a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ. Jelen pedagógiai program a Köznevelési törvényre (2011/CXC tv.), a 20/2012-es EMMI rendeletre, az új Nemzeti Alaptantervre (2012), a 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet és a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvének kiadásáról szóló 4/2013. (I.11.) számú EMMI rendelet kerettanterveket tartalmazó 3. mellékleteire, valamint eddigi hagyományainkra, és az intézmény elért eredményeinek szinten tartására épül:

Az oktatás-nevelés szerkezeti felépítése

A két tanítási nyelvű képzés indulásakor nagy vonzerőt jelentett a nyelv alapos, magas szintű megtanulása. Az évek során csökkent az érdeklődés, és a felvételi rangsor elejéről mégis máshova jelentkezők megkérdezése után kiderült, hogy a legtöbben valamilyen tagozatos intézményben kezdték el tanulmányaikat. Rá kellett jönnünk, hogy a két tanítási nyelvű képzés még akkor is kevésbé vonzó, ha az átlagosnál többet nyújtunk. Iskolánk ugyanis a kötelező három helyett öt tantárgyat tanított célnyelven.

Szinte minden tanulónk szeretne a felsőoktatásban továbbtanulni, és igénylik az emelt szintű felkészítést az érettségire. Különösen fontossá vált ez az utóbbi két évben, hiszen a felsőoktatási intézmények nagy része kötelezővé tette legalább egy tárgyból az emelt szintű érettségit a felvételhez. A felvételi pontszámításban is többletpontokhoz lehet jutni emelt szintű érettségivel. A legkeresettebb szakokra be sem lehet kerülni többletpontok nélkül.

A magas óraszámok miatt a két tanítási program mellé már nem lehet további tagozatot, vagy több, négy éven keresztül tartó emelt szintű képzést választani. Ezért megalkottuk a specializációs képzés fogalmát. Ez azt jelenti, hogy az első két évben a tanulók bizonyos - általuk választható - tantárgyból pár többletórát kapnak, és az utolsó két évfolyamon kiemelkedően magas óraszámban készülhetnek az emelt szintű érettségire, illetve az egyetemi tanulmányaikra. Az utóbbi évek tapasztalatai azt mutatják, hogy megnőtt az érdeklődés gimnáziumunk után, és sokan választják a specializációs lehetőségeket.

A felvételi rendje nem változott. Először a megadott felvételi rendszerben felvesszük a tanulókat a két tanítási nyelvű, illetve emelt óraszámú osztályokba, majd a felvétel után választhatnak a specializációs kínálatból. Az iskola sajátos felépítése nem teszi lehetővé mindenki számára az összes lehetőség választását. Ha egy csoportba túljelentkezés van, akkor a jobb tanulmányi vagy felvételi eredmény alapján döntünk.

A többéves tapasztalat alapján a következő rendszer alakult ki:

Évfolyamonként:

- 3 magyar-angol két tanítási nyelvű osztály (5 éves)
- 1 magyar-német két tanítási nyelvű osztály (5 éves)
- 1 emelt óraszámú angolt tanuló osztály (4 éves)

A specializációs (tagozatos) csoportok (2009-2010 tanévtől)

magyar-angol két tanítási nyelvű A osztály:

- I. csoport: matematika emelt óraszámú
- II. csoport: matematika emelt óraszámú

magyar-angol két tanítási nyelvű B osztály

- I. csoport: humán
- II. csoport: természettudomány

magyar-angol két tanítási nyelvű E osztály

- I. csoport: informatika
- II. csoport: média és kommunikáció

magyar-német két tanítási nyelvű C osztály

- I. csoport: matematika és természettudomány
- II. csoport: hagyományos két tanítási nyelvű

emelt óraszámú angolt tanuló D osztály

- I. csoport: matematika és természettudomány
- II. csoport: emelt óraszámú angol

Ez 5 évfolyamon összesen 22 osztályt jelent. További két osztályban a 11-12. évfolyamon egy-egy csoportot a nemzetközi érettségi letételére készítünk fel.

Tantárgyi struktúra és óraszámok

A kerettanterv két esetben biztosít választási lehetőséget a kötelező órakeret terhére. A 9. osztályokban a dráma és tánc valamint a mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyak közül lehetett választani. Iskolánk a mozgóképkultúra és médiaismeret tárgyat tanítja heti 1 órában.

A művészetek tantárgy keretén belül a 11. osztályokban heti 1 óra ének- zene és heti 1 óra vizuális kultúra tanítását választottuk. A 12. osztályokban mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyat tanulják heti 2 órában a tanulók.

A kerettanterv a két tanítási nyelvű középiskola fejlesztési céljainak és követelményeinek eléréshez a 9–10. évfolyamon heti 6, 11–12. évfolyamon heti 5 célnyelvi órát biztosít. Az iskola a tanulók előképzettségétől, hozott nyelvismeretétől függően előkészítő évfolyamot szervezhet, amelyre évi 648 (heti 18) óra áll rendelkezésre. Az „Irányelvek” lehetővé teszi, hogy az intézmény a célnyelv tanulására megszabott órakeretet átcsoportosítsa az évfolyamok között.

Éves óraszámok az előkészítő évfolyamot tartalmazó ötéves két tanítási nyelvű középiskolai oktatás esetén:

	H	I	J	K	L	M
1		Előkészítő évfolyam (9/Kny)	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
2	Célnyelv (évi óra)	648	216	216	180	160
	Célnyelv (heti óra)	18	6	6	5	5

Az „Irányelvek” biztosította lehetőséget kihasználva 1 órát átcsoportosítottunk a 9. évfolyamból a 9/Kny évfolyamba. Így a két tanítási nyelvű osztályok nyelvi előkészítő évfolyamán 19 órában tanulják a célnyelvet. Ebből 3 óra szaknyelv: történelem, földrajz és matematika-fizika. A biológia szaknyelvet a 10. osztályban tanulják a tanulók.

Gimnáziumunkban 6 tárgyat tanítunk célnyelven: célnyelvi civilizáció, biológia, fizika, földrajz, matematika és történelem.

A természettudományi specializációs képzést választó tanulók a szabadon tervezhető órakeret terhére a 9. évfolyamon a természettudományi gyakorlatok tantárgy keretén belül ismerkedhetnek meg a laboratóriumi mérésekkel és alapvető ismeretekkel heti két órában. Ugyancsak a 9. évfolyamon fizikából kapnak még egy órát. A 10. évfolyamon kémiából kapnak 1 órával többet. Az utolsó két tanévben a választott tárgyakból heti 3-4 órával kapnak többet az alapóraszámhoz képest.

A humán specializációs képzést csak az angol két tanítási nyelvű tagozatra felvett tanulók választhatják. Ők magyar nyelv és irodalomból valamint történelemből kapnak többletórát 9-10. évfolyamon heti 1-1-et, a 11-12. évfolyamon heti 2-2-t.

A média és kommunikáció specializáción tanuló diákok elméleti és gyakorlati oktatásban részesülnek. Az első három évfolyamon heti 2 többletórát kapnak. 9.kny évfolyamon heti 2 órában magyar nyelv órákon sajtó- és rádióműfajokkal ismerkednek, a 9. évfolyamon heti 2 órában média és mozgóképkultúra tantárgy keretén belül a tömegkommunikációval foglalkoznak, 10. évfolyamon pedig az elektronikus média lesz a téma. Ennek

elsajátításához heti 1 magyar nyelv és 1 média és mozgóképkultúra óra áll rendelkezésre. Az utolsó két év emelt szintű óráin a mozgókép- és médiaismeret tantárgyból emelt szintű érettségire készítjük fel tanítványainkat.

Az informatika specializáción a fő hangsúly a programozás megismerésén van. Az első három évben felkészítjük a tanulókat az emelt szintű érettségi programozási tudásanyagára, míg a további évfolyamokon a programozáshoz szükséges mélyebb ismeretekre tehetnek szert. Emellett adatbázis-kezelés, táblázatkezelés és multimédiás dokumentumok (honlapok, videók) készítésének témakörében kapnak emelt szintű ismereteket. Az első két évben heti 2-2, míg a harmadik évben heti 4 órával kapnak többet az alapóraszámnál. Az utolsó két évben fakultáció keretében további heti 2-2 órában tanulhatnak informatikát.

1. NEVELÉSI PROGRAM

1.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A diákok részére biztosítjuk az őket megillető jogokat, és rendszeresen ellenőrizzük a kötelezettségeik teljesítését a Diákönkormányzat és a Szülői Választmány részéről is jóváhagyott Házirend alapján.

Nevelési céljaink összegzése adja nevelésfilozófiánkat, amely a következő: a tanulók pozitív személyiségének és képességeinek minél teljesebb kibontakoztatására törekszünk. A célkitűzéseknek megfelelő tehetségek kiválasztása után a testület, a tanulóifjúság és a szülői ház együttműködésével a tanulók részére olyan társadalom- és természettudományi ismeretek nyújtása, amely megalapozza az eredményes továbbtanulást a felsőoktatásban. Feladatunknak tekintjük, hogy a hozott értékeket növelve teremtsünk tanulóink részére kedvező helyzetet a továbbtanuláshoz, illetve a munkába álláshoz.

Nevelési célnak tekintjük tanulóink társadalmi beilleszkedésének elősegítését. Arra törekszünk, hogy már a legelső gimnáziumi évtől kezdve elsajátíttassuk és gyakorlatban is alkalmazzuk a demokratikus társadalom szabályait.

Nem népszerűsítünk egyetlen társadalmi, filozófiai irányzatot sem, de biztosítjuk a sokszintű tájékozódás lehetőségét és a különböző politikai, gondolati rendszerek megismerését.

A gimnázium tanáraitól, dolgozóitól, tanulóitól elvárjuk, hogy az intézményen belül politikai, vallási, világnézeti és etnikai kérdésekkel foglalkozó szervezetet, csoportot ne alakítsanak. A különböző irányzatok közötti viták szervezését, lebonyolítását a gimnázium nem vállalja. A társadalmi elvárásoknak megfelelően olyan embereket kívánunk nevelni, akik magyarságuk megtartása mellett az egyesült Európa által megfogalmazott követelményeknek is megfelelnek.

Tanulóinknak nyitottnak kell lenni a szűkebb és tágabb környezetük iránt, képesnek kell lenniük elfogadni és méltányolni a másságot. Fel kell ébreszteni bennük azt az igényt, hogy felelősek legyenek saját és környezetük testi és szellemi fejlődéséért és egészségük megőrzéséért.

Fontosnak tartjuk, hogy kialakuljon bennük a kulturált viselkedés, öltözködés és a tiszta, esztétikus környezet iránti igény.

A Karinthy Frigyes Gimnázium alapvető oktatási célkitűzése a tanulóknak az érettségire és a sikeres egyetemi, főiskolai felvételre való előkészítése. Ennek az eléréséhez jó együttműködésre van szükség a szülők, diákok és a tantestület között. Az együttműködést az igazgató és az osztályfőnökök koordinálják.

Fő célkitűzéseinknek megfelelően szabályozzuk a felvételi rendszerünket. A tanulók felvétele, a tanulói jogviszony létesítése a felvételi vizsgákon elért eredmény alapján történik.

Más iskolákból történő esetleges átvételnél is szintfelmérő vizsgával mérjük a tanulók tudását.

A szellemi fejlődés mellett lényeges a testi kultúra fejlesztése, melyet a mindennapos testnevelés tanrendbe állításával is elő kívánunk segíteni. Az órarendben szereplő testnevelési órákat kiegészítik a sportköri foglalkozások, melyek részére a szabadban levő sportpályák, és az iskola két tornaterme biztosít lehetőséget. Az órarendi testnevelés és a sportköri foglalkozások együttesen biztosítják a mindennapos testnevelés lehetőségét.

A tanulók egyenletes napi terhelését az órarend összeállításának módjával, valamint a dolgozatok íratásának szabályozása által is igyekszünk biztosítani.

A kor követelményeinek megfelelően kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük az idegen nyelvi képzést, az európai követelményeknek megfelelően a két idegen nyelv oktatását. Szintén kiemelt feladatnak tartjuk a korszerű számítógép-kezelői, szövegszerkesztői ismeretek elsajátítását.

A színvonalas munka biztosítása érdekében az iskola gondoskodik a tantermek, a könyvtárak és a tornaterem megfelelő felszereléséről. Az iskolai számítógép-hálózat több esetben szolgált országos mintaként a gépek elhelyezése, diákok és tanárok általi kihasználtsága és a rendszer karbantartása alapján.

A nevelőtestület a rendszeres értekezleteken szavazással dönt az iskolában folyó nevelő és oktató munkát érintő főbb kérdésekről. A kisebb horderejű ügyekben a kibővített vagy a szűkebb iskolavezetőségi értekezlet határoz. A döntés elemei az éves munkaterv, munkamegosztás, házirend, ügyeleti rend, tantárgyválasztás, mentességek, osztályozó vizsgák joga és rendje és a különböző szabályzatok (tűzvédelmi, bombariadó, vagyónvédelmi, baleset-megelőzési stb.).

Iskolánk specialitása, hogy különböző nemzetközi tanárközvetítő szervezetekkel, alapítványokkal kötött szerződések és önálló pályázatok alapján iskolánkban több (2-4 fő) angol és német anyanyelvű tanár dolgozik.

A tanórák megszervezésénél arra törekedtünk, hogy tanulóink minél alaposabban elsajátíthassák az ismeretanyagot, minél több gyakorlási és véleménynyilvánítási lehetőséget kapjanak, ezért az idegen nyelvet, valamint a célnyelven oktatott tárgyakat osztályonként két csoportban oktatjuk.

A tanulók egyéni érdeklődési körét szakkörökön és önköltséges tanfolyamokon elégítjük ki. Szervezünk részükre olyan tanfolyamokat is, amelyek elősegítik a munkába állást. Ezeket a képzéseket a szomszédos középiskolákkal közösen hirdetjük meg. Jelenleg a kínálatban a

- gépkocsivezetői tanfolyam szerepel.

A tanulók felkészültségének és tudásának felmérése és fejlesztése céljából rendszeresen szervezünk házi bemutatókat és szaktárgyi versenyeket.

Ösztönözzük tanulóinkat az országos tanulmányi versenyeken való részvételre. A tanárok sikeres felkészítő munkáját elismerjük, és a lehetőségeinkhez mérten támogatjuk.

Célkitűzéseink megvalósítását a mindennapi oktatómunka mellett ma már hagyományosnak mondható kulturális és egyéb programjaink is segítik. Ezek:

- Az első évfolyamra felvett tanulók találkozása az előtűk felvett évfolyam diákjaival, az iskola bemutatása tréfás akadályverseny formájában

- Csibetábor - 300 fős tábor az első évfolyamos diákoknak a felsőbb évesek aktív részvételével, minden évben augusztus végén
- Tanévnyitó ünnepély vagy iskolagyűlés
- Karinthy Szabadegyetem
- KarMUN – ENSz-Modell konferencia
- DEBUT – vitaverseny
- Jugend debattiert International - vitaverseny
- Sítábor
- Öregdiák találkozó
- Karinthy Nap - Csibebál
- Iskolai karácsony
- Szalagavató és szalagavató bál
- Farsang
- Szülők bálja
- Föld napja
- Ballagás
- Tanévzáró ünnepély
- A nemzetközi érettségi bizonyítványok kiosztása
- Nemzeti ünnepeinkről való méltó megemlékezések
- Megemlékezés a holokauszt és a kommunista diktatúra áldozatairól
- Külföldi utak és tanulmányi kirándulások

A felsorolt rendezvényekhez kapcsolódnak az iskolán belüli és kívüli tanulmányi és sportversenyek. Az kül- és belföldi tanulmányi kirándulásokat (csereutak, erdei iskola, osztálykirándulás stb.) a résztvevők önköltséges formában tudják megvalósítani. Az aktuális árakról és a kiránduláson való részvételhez szükséges befizetésekről az osztályfőnök az osztályfőnöki értekezleten egyeztet a szülői munkaközösséggel.

A tanév programját az EMMI által kiadott „Tanév Rendje” alapján megszerkesztett azonos nevű gimnáziumi dokumentum határozza meg. Ezt a dokumentumot az iskolavezetés terjeszti elő, az Iskolai Diákbizottság véleményezi, és a tantestület fogadja el. Ebben szerepeltetjük a tanév oktatást kiegészítő rendezvényeinek programját, valamint a szülőkkel való kapcsolattartást is. (Osztályszülői értekezletek, szaktanári fogadóórák időpontja). A KFG tanév rendjének kivonata mindenkor látható az iskola honlapján (<http://www.karinthy.hu>) is.

1.2 Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Pedagógiai koncepciónk fontos eleme az olyan demokratikus magatartású és demokratikusan gondolkodni tudó nemzedék felkészítése, melyben az egyén és a közösség érdekei egyaránt szerephez jutnak.

1.2.1 Iskolánk személyiségfejlesztéssel kapcsolatos célkitűzései

A 14-19 éves tanulók személyisége sokat fejlődik a gimnáziumi évek alatt. Éppen ezért a középiskolának kiemelt felelőssége van abban, hogy az egyéni képességeket és készségeket fejlessze, ugyanakkor abban is, hogy az érettségi vizsgák után az iskolapadból egészséges, ép személyiséggel rendelkező ifjú emberek kerüljenek ki, akik sokoldalúan képzettek, az élet minden területén jól használható tudással rendelkeznek és a felsőfokú tanulmányok megkezdésére alkalmasak.

Fejleszteni kell a tanuláshoz, a kommunikációhoz, a közösségbe történő beilleszkedéshez tartozó magatartási képességeket és készségeket.

Alkalmassá kell tenni tanulóinkat a felelősség vállalására, az erőforrásokkal való takarékos gazdálkodásra, az alkalmazkodásra, az egészségmegőrzésre, a jogok és érdekek védelmére.

A végső cél, hogy tanulóinkat a társadalom hasznos és aktív tagjaivá, kiegyensúlyozott személyiségekké neveljük.

E célok eléréséhez magas színvonalú képzést kell biztosítanunk, következetesen ellenőrző, logikusan egymásra épülő és a különböző tantárgyakat is egységes tudásba illeszthető tanórák tartásával. Az ilyen oktatómunka ösztönöz az átlagon felüli teljesítmény elérésére, ébren tartja és továbbfejleszti az érdeklődést, és alapja lesz annak a belső igénynek, ami elengedhetetlen feltétele a későbbi állandó önképzésnek, az élethosszig tartó tanulásnak.

1.2.2 A személyiségfejlesztés színterei és eljárásai

1.2.2.1. A szülőkkel való kapcsolattartás

Ebben a munkában az iskolának feltétlenül építenie kell a szülők támogatására. Éppen ezért elmondható, hogy a gimnáziumban folyó oktató-nevelő munkában partner és együttműködő társ a szülői ház. Ennek a jó kapcsolatnak a fenntartásához rendkívül fontos a szoros kapcsolattartás és a kölcsönös és folyamatos tájékoztatás. A személyre lebontott kapcsolattartás legfontosabb szereplője az osztályfőnök, aki az egyes tanulót a legjobban ismeri, fejlődését a leginkább nyomon tudja követni.

Iskolánkban különös figyelmet szentelünk az osztályfőnöki munkaközösség tevékenységének, az osztályfőnöki munka megbecsülésének. Az aktuális feladatokat az osztályfőnök folyamatosan egyeztetni a szülőkkel.

1.2.2.2 Csibetábor

A személyiségfejlesztés első állomása az iskolánkban immár hagyománnyá vált Csibetábor. Ez egy szocializációs tábor, amelynek fő feladata, hogy az újonnan felvett tanulóink iskolai beilleszkedését megkönnyítse, alkalmat adjon nekik arra, hogy jövendő tanáraik, iskolatársaik közül sokakat megismerhessenek. A tábor jó hangulatáról a tanárokon kívül a régebben érettségizett 'öregdiákok' és a lelkes felsőbb évesek gondoskodnak. A hagyományos keretjáték és a különböző ötletes versenyek, vetélkedők összekovácsolják a társaságot. A tanévnyitóra már nem szorongó, ijedt arcú "csibék" érkeznek meg, hanem egymást boldogan és ismerősként üdvözlő, igazi karinthys diákok.

1.2.2.3 Diákönkormányzat – IDB

Az iskolai diákbizottság szintén fontos része a diákok személyiségfejlődésének. A diákok megtanulnak demokratikusan dönteni, a döntéseket elfogadni, maguk közül vezetőket választani, érdemi kérdésekben véleményt alkotni.

A diákönkormányzat munkáját segítő tanárt az iskola igazgatója bizza meg öt évre. Feladata a diákönkormányzat, az iskolavezetés és a tantestület közötti kommunikáció elősegítése, a programok megszervezésének segítése.

Az iskolai diákönkormányzatban való aktív részvétel serkentő hatását bizonyítja, hogy a Karinthy Frigyes Gimnázium diákbizottságában szerepet vállaló tanulóink közül került ki később az egyetemi élet több diákvezetője.

1.2.2.4 Az eltérő kultúrák megismerése fontos kritériuma a személyiségfejlesztésnek

Az egyénnek a szűkebb értelemben vett társadalomban vagy közösségben való megítélését nagyban befolyásolja az, hogy az egyén hogyan viszonyul társaihoz, azok esetleges másságához (ízlésben, vallásban, anyagi javakban, családi állapotban stb.) A diákcsere és a külföldi utazások során a kapcsolatok és egy más családba, közösségbe, kultúrába való beilleszkedés gyakorlati terepet biztosít a tőlünk idegen, különböző kultúrák megismerésére, és elfogadására. Ezáltal annak is megteremtődik a lehetősége, hogy a tanulóink nyitottan fogadják ezeket az információkat és kialakítsák magukban azt a toleranciaérzést, ami fontos a miénktől eltérő kultúrák elfogadásában. A más népek, kisebbségek iránti toleranciára neveléssel tudatosítjuk tanulóinkban, hogy saját nemzetünk és kultúránk is hasonló tiszteletet érdemel mások részéről. A nemzeti azonosságtudat fejlesztése, a hagyományaink iránti tisztelet ébrentartása az ország megmaradásának és a jövőnek feltétele. Iskolai ünnepélyeink, történelmi megemlékezéseink és gimnáziumunk hagyományai segítenek e cél elérésében.

Az iskola szűkebb környezetében, a településen élő nemzetiségek, etnikai kisebbségek kultúrájának megismerését a helytörténeti gyűjtemény kiadványai segítik, illetve a kerületi nemzetiségi általános iskolákkal való együttműködés segíti.

1.2.3 Az eredményes személyiségfejlesztés sikerkritériumai

Tanulóinkat az életre, a mindennapokban való eligazodásra is fel kell készítenünk. Az olyan nélkülözhetetlen személyiségjegyeket, mint az önállóság, a magabiztos fellépés és a kommunikációs készség, vitakultúra, az iskolai környezetben kell megszerezniük és gyakorolniuk.

Többek között ide sorolhatjuk a konfliktuskezelő technikákkal, a közlekedési kultúrával, a fogyasztóvédelemmel, a gazdasággal összefüggő ismereteket és ezek alkalmazásának gyakorlását is. E témakörök osztályfőnöki és szakórákon kívül a tanulmányi kirándulások és az iskolán kívüli rendezvények keretein belül kerülhetnek szóba, és így járulhatnak hozzá a tanulóink szemléletének alakulásához, ismereteik bővüléséhez.

1.2.3.1 Erőszakmentes konfliktuskezelő technikák elsajátítása

A kulturált, a másik fél érveit meghallgatni és adott esetben elfogadni is tudó vitatkozás, a mindennapos konfliktusok kezelésének egyik legfontosabb módja. Iskolánkban mind az osztályfőnöki órák keretében, mind az Iskolai Diákbizottság szervezésében biztosítunk alkalmat arra, hogy a tanulóink megismerjék a vitakultúra általános elemeit és szervezett foglalkozások során gyakorolhassák is azokat.

Emellett számos olyan hazai és nemzetközi vetélkedőn, diákkonferencián és versenyen való részvételre bátorítjuk tanulóinkat, ahol ezeket a készségeket fejleszthetik és kamatoztathatják. Ezeknek a készségeknek az elsajátítását segíti az iskolai vitaszakkör is.

1.2.3.2 A kulturált közlekedésre nevelés

A nagyvárosi életforma és a motorizáció minden területen való térhódítása megköveteli a közlekedési morál fejlődését. Iskolánkban fontosnak tartjuk elérni, hogy tanulóink jelentős része, különösen azok, akik a gimnáziumi éveik alatt megszerzik a gépjárművezetői jogosítványt, képesek legyenek arra is, hogy a közlekedésben konfliktuskerülő és defenzív módon vegyenek részt.

Iskolánkban sok tanulóink jut olyan lehetőséghez, hogy középiskolai tanulmányai alatt hosszabb-rövidebb időt külföldön tölthet. Felkészítésük során nem felejtjük el megemlíteni a célszámra jellemző eltérő közlekedési szokásokat és a belőlük következő potenciális veszélyhelyzeteket. Arra biztatjuk tanulóinkat, hogy a közúti forgalomban, a tömegközlekedésben vagy akár a gyalogos közlekedésben résztvevőként minden esetben az udvarias és előrelátó viselkedésformát kövessék.

1.2.3.3 Társadalmi bűnmegelőzés, az áldozattá válás megelőzése

Az osztályfőnöki munkaközösség munkatervében szerepelnek drogpreevenciós témák, illetve a tanulókra leselkedő különböző veszélyforrások elemzése, az ellenük való viselkedési stratégia kidolgozása. Mivel sok olyan veszély leselkedik tanulóinkra, amelyek viszonylag új keletűek (pl. diszkódrogok), tanáraink nincsenek eléggé felvértezve a megfelelő ismeretekkel és tapasztalatokkal a probléma alapos körüljárására.

Szerencsére több olyan szervezet, alapítvány vagy akár a bűnüldözési szervek által létrehozott csoport kínálja szolgáltatásait az utóbbi években, amelyeknek igénybevételével a témában járatos szakemberek készíthetik fel a középiskolás korosztályt a rájuk leselkedő veszélyek minél hatékonyabb elhárítására vagy még inkább megelőzésére.

Figyelemmel kísérjük a pályázatokat, amelyeket e témában írnak ki, illetve azokat, amelyek a tanártovábbképzés keretében a pedagógusokat készítik fel a probléma szakszerű kezelésére, vagy közvetlenül a tanulók tájékoztatását célzó programokat kínálnak. Sok esetben a kerületi oktatásirányítás is szervez az égisze alá tartozó iskoláknak drogpreevenciós, bűnmegelőzési programokat, de a fővárosi vagy kerületi rendőrség illetékes csoportjai is kínálnak ilyeneket. A bőséges választékból tudjuk a tanrendbe, az osztályfőnöki órák tematikájába leginkább illeszkedő programot kiválasztani. (lásd még 2.4)

1.2.3.4 Fogyasztóvédelem

A fogyasztóvédelem szerepe a modern társadalomban egyre fontosabbá válik. Iskolánkban is felkészítjük a tanulóinkat arra, hogy a mindennapi élet során a kereskedelemben, szolgáltatásokban tapasztalható visszaéléseket nem hagyják szó nélkül, merjék és tudják használni a jogorvoslati lehetőségeket.

A nyugati országokban tapasztalható fejlettebb fogyasztóvédelem témája lehet osztályfőnöki óráknak, vagy akár a nyelvtanításban is használni lehet az ilyen esetekről szóló anyagokat.

A külföldi csereprogramokon résztvevő tanulóink, tanáraink személyesen is tapasztalhatják, és saját élményeik alapján számolhatnak be az ottani fogyasztóvédelmi rendszer tanulságairól.

1.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Egészségnevelési program

Az iskolai egészségnevelés komplex nevelési programot jelent minden pedagógus és főként az osztályfőnökök számára. Tantestületünk vallja, hogy a példamutató életvitel az egyik leghatásosabb nevelőeszköz.

Célunk, hogy tanulóink megőrizzék és vigyázzák saját és diáktársaik egészségét. Elvárjuk, hogy különbséget tudjanak tenni egészséget károsító és egészséget védő, megőrző dolgok, cselekvések között. Szeretnénk, ha egészségügyi állapotukat objektíven tudnák megítélni.

Tantestületünk különösen figyel arra, hogy a tanulók szerezzenek jól alkalmazható életvezetési ismereteket és készségeket, melyek segítségével képessé válnak egészségük megőrzésére testi, lelki és szociális értelemben egyaránt. Az egészség nemcsak a betegség hiánya a WHO megfogalmazása szerint, hanem testi-lelki és társadalmi jólét is. Mi ehhez adunk segítséget diákjainknak nap mint nap, és elvárjuk, hogy ezekért a célokért küzdjenek is.

Ismerjék meg az egészséges életmód életkoruknak megfelelő összetevőit, és a következő dolgok, összetevők fontosságára figyeljenek:

- a helyes és rendszeres táplálkozás
- a testi edzettség, rendszeres és mindennapi mozgás, sportolás igénye
- a személyi higiéné rendszeres tisztálkodás, fogápolás, időjárásnak megfelelő öltözködés stb.
- egészséges, kiegyensúlyozott társas kapcsolatok: ismerjék meg helyüket és szerepüket a kisebb-nagyobb közösségekben (család, barátok, osztály, iskola stb.)
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek megléte, fejlesztése,
- önismeret és fejlesztése, önszeretet
- felelősségtudat kialakítása az egészség megőrzése érdekében
- esztétikus, igényes környezet
- a balesetek elkerülésének lehetőségeit, az egyéb, egészségüket veszélyeztető ártalmakat, és a védekezés megfelelő formáit (pl. a napozás káros hatásai, a kullancsok által terjesztett, illetve nemi úton terjedő betegségek)

Feladatok:

- a programban kiemelt figyelmet fordítunk a káros szenvedélyek kialakulásának megelőzésére, különös tekintettel a drogprevencióra, valamint felhívjuk a figyelmet az alkoholfogyasztás, a dohányzás, az inaktív életmód és a helytelen táplálkozás következményeire
- rendszeres és időszaki ismeretterjesztő előadásokkal, gyakorlati bemutatókkal kell biztosítani a tanulók tájékozódását az egyes kérdésekben
- változatos és élményszerű módon igyekezzenek a szaktanárok és osztályfőnökök közvetíteni a programban foglaltakat, ezáltal felkeltve a diákok érdeklődését, aktivitását

A program megvalósításában együtt kell működnie az egyes szaktanároknak, osztályfőnököknek, a mentálhigiénés képzettségű tanároknak, iskolaorvosnak és természetesen a diákoknak.

A program megvalósításának keretei:

- tanóráink keretében több szemszögből (több tantárgyból) is körbejárjuk az adott témaköröket, ezáltal is felhívjuk a diákok figyelmét a prevenció fontosságára, továbbá arra, hogy tegyenek lépéseket egészségük védelme, megőrzése érdekében
- osztályfőnöki órák, ahol beszélgetések és szakértők segítségével megismerjük az adott problémás területeket
- a kezdő évfolyamok (9. kny-es és 9. D osztályok) elsősegély-nyújtási és újraélesztési képzésen vesznek részt, melyet az iskolaorvos tart
- tanórán kívüli foglalkozások, rendezvények, előadások, filmek
- rendszeres iskolaorvosi felmérések, mérések, melyek segítenek abban, hogy hamarabb észrevegyünk egy kialakuló betegséget

1.4. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségi nevelés fő célkitűzése a kialakult közösség demokratikus működtetésében való aktív együttműködés. Ennek érdekében fejleszteni kell tanulóinkban a/z

- társadalmi problémák iránti érdeklődést
- közösségi viszonyok közötti eligazodást
- érdekütközések kezelését, mások érdekeinek megbecsülését, a kompromisszumkezelés fejlesztését
- az agresszív, erőszakos viselkedés elleni fellépést

E célok elérése céljából is szervezzük programjainkat.

1.4.1 KEKSz program

Nagyon fontosnak tartjuk a közösség fejlesztését, illetve a közösségi tevékenységre való igény kiteljesedését a tanulóknak. Ennek az elősegítésére indítottuk el a 2000-2001-es tanévben a KEKSz programot. A KEKSz rövidítés négy általunk fontosnak tartott értéket foglal össze egy szóban: kreativitás, erőbedobás, közösségépítés és szolgálat. Azt gondoljuk és hisszük, hogy az iskola több, mint csupán tanórák összessége. Az iskola egy közösség, melyet ápolni, építeni kell. S mint közösségnek szolgálnia kell tagjai testi és lelki fejlődését egyaránt. Ezt kívánja elősegíteni a KEKSz Program is saját eszközeivel. Olyan programok szervezésével és összegyűjtésével, melyek keretében a közösség tagjai fejlesztik kreativitásukat és képességeiket (a zene, a képzőművészet, a matematika, vagy akár a szervezés területén), folyamatosan odafigyelnek fizikai erőnlétükre, gondozzák és óvják a természetet és tesznek valamit szűkebb vagy tágabb környezetükben a rászoruló emberekért. Mindezt teszik úgy, hogy közben ápolják kapcsolatukat a közösségük többi tagjával, valamint újabb és újabb kapcsolatokat hoznak létre. A KEKSz program részletes szabályzata pontosan megfogalmazza az elvárásokat.

A KEKSz Program célja

1. Olyan - a szűken vett tanuláson kívüli - tevékenységek szervezése és megszervezése, amelyek az iskola diákjainak fejlődését, szociális érzékenységét, és a közösség iránt érzett felelősségét növelik.

2. Az iskolában eltöltött idő értékének növelésén túl, a jól megszervezett programokon keresztül az iskola elismertségének növelése főváros- és országszerte, mely mindnyájunknak büszkeségre adhat okot.

A KEKSz Programban való részvétel az iskola első két évfolyamába járó tanulói számára kötelező, tehát a 10. évfolyam végéig. A programban részt vevő tanulóknak félévenként minimum 10 óra kreativitást, 10 óra erőbedobást, valamint 10 óra szolgálatot kell teljesíteniük. A 2016. január 1-je után érettségiző diákok számára érettségi bizonyítvány kiadásának feltétele igazolt ötven óra iskolai közösségi szolgálat (IKSZ) elvégzése, ezért a KEKSz naplóban, illetve a bizonyítványban a közösségi szolgálatra fordított időt külön is megadjuk.

A tevékenységek nagy részét az iskola szervezi, de szívesen fogadunk tanulóink, tanáraink vagy a szülők közül kikerülő önkéntesek által szervezett programokra is meghívást. Ezekre a programokra, ha szükséges, természetesen ingyen biztosítjuk a tantermet, fűtést, világítást és az esetleg szükséges technikai eszközöket (hangosítás, kivetítő stb.)

A KEKSz tevékenységek adminisztrációja

A KEKSz tevékenységek elszámolása koordinátor irányításával, az iskola elektronikus naplójának segítségével történik. A tanuló a napló KEKSz felületére tölti fel az általa végzett tevékenységeket: azok időpontját és időtartamát, a tevékenység leírását, valamint azok igazolását. A koordinátor ezeket a tevékenységeket ellenőrzi, elfogadja, nem megfelelően feltöltött igazolások esetén pedig visszajelzést küld a tanulónak.

A koordinátor a tevékenységek megszervezésében, a lehetőségek kihirdetésében is a segítségükre van. A tanév végén a végzett közösségi munkájuk alapján különböző szintű elismerésben részesülnek, amit az iskola hivatalosan is dokumentál. E bejegyzések a 2001-2002-es tanév végétől kezdve kerülnek feljegyzésre. A pontos kritériumrendszert és a bejegyzések típusait a különálló KEKSz szabályzat tartalmazza.

Azokkal az intézményekkel, amelyeknél az iskola tanulói szolgálati tevékenységet végeznek, együttműködési megállapodást kell kötni, melyet két példányban kell elkészíteni. A szerződéskötéshez használt formanyomtatvány letölthető az iskola KEKSz-honlapról.

A KEKSz tevékenységek értékelése

Attól függően, hogy a tanuló hogyan teljesítette az előírt KEKSz követelményeket, a következő hivatalos záradékok kerülnek az év végi bizonyítványába:

1. "Közösségi munkáját kiválóan teljesítette" (amennyiben az előírtnál lényegesen több (legalább 50%-al több) KEKSz órát teljesített).
2. "Közösségi munkáját jól teljesítette" (amennyiben az előírt mennyiségű, vagy azt csekély (50%-nál kisebb) mértékben meghaladó mennyiségű KEKSz órát teljesített).
3. "Közösségi munkáját részben teljesítette" (amennyiben KEKSz naplóját leadta, de az előírt mennyiségünél kevesebb KEKSz órát teljesített).
4. "Közösségi munkáját nem teljesítette" (amennyiben KEKSz naplóját nem adta le a megadott időpontig, vagy az előírt mennyiség 50%-nál kevesebb KEKSz órát teljesített).

A KEKSz Program keretében elszámolható tevékenységek

Kreativitás:

- iskolai szakkörökön való részvétel
- bármilyen zenei, képzőművészeti tevékenység
- az iskola honlapjának szerkesztése, fejlesztése
- az iskolaújsággal kapcsolatos tevékenységek (szerkesztés, cikkek írása stb.)
- iskolai vagy külső rendezvények szervezésében való részvétel, valamint azokon történő szereplés (plakátraajzolás, színdarab előadása stb.)
- iskolai keretek között szervezett színház-, hangverseny-, múzeum-, mozi- vagy operalátogatás
- minden a KEKSz koordinátorral egyeztetett és általa elfogadott tevékenység

Erőbedobás:

- edzés egyesületben
- délutáni iskolai sporttevékenység
- buzogány-, tánc-, szalaggyakorlat stb
- túrázás (biciklivel, gyalog stb.)
- minden a KEKSz koordinátorral egyeztetett és általa elfogadott tevékenység

Szolgálat:

- olyan az iskola által vagy egyetértésével szervezett programokon való részvétel önkéntesként, rászoruló emberek támogatására, segítésére vagy a környezetünk megóvására, szebbé tételére irányulnak
- iskolatársak korrepetálása, segítése
- kerületi általános iskolások szervezett korrepetálása
- könyvtáros-asszisztensi tevékenység
- valamely non-profit szervezetben (egyesület, alapítvány stb.) végzett önkéntes tevékenység
- minden a KEKSz koordinátorral egyeztetett és általa elfogadott tevékenység

Iskolánkban a KEKSz program keretében működő klubokat, szakköröket, egyéb tevékenységeket a következő táblázat tartalmazza.

- Színjátész szakkör
- Bridzs szakkör
- Bogozó – önismereti szakkör
- Buzogánygyakorlat
- Éjszakai magyaróra
- Filmklub
- Fizika szakkör
- Fotószakkör
- Honlapkészítő szerkesztőség
- Irodalmi kávéház
- Iskolai énekkar
- Iskolai újság szerkesztése
- Karate edzés
- Karinthy Szabadegyetem szervezése
- Képzőművészeti szakkörök
- Kézműves szak
- Kulcs – kortárs segítő közösség
- Könyvtáros asszisztens iskola
- Matekszakkör 9. osztálynak
- Matekszakkör 10. osztálynak
- Programozó klub
- Pszichológia szakkör
- Röplabda (haladó)
- Röplabda (kezdő)
- Röplabda (kezdő+haladó vegyes)
- Vitaszakkör

1.5. A pedagógusok helyi feladatai és az osztályfőnökök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés
- a tanítási órák szakszerű megtartása
- a tanulók dolgozatainak összeállítása és javítása
- a tanulók munkájának rendszeres számonkérése és értékelése
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák megszervezése
- kísérletek összeállítása
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása
- részvétel nevelőtestületi és munkaközösségi értekezleteken, megbeszéléseken
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása
- osztályterem rendben tartása és dekorációjának kialakítása

Az új osztályfőnököket – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

- az iskola nevelési programjának szellemében fejleszti osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire
- együttműködik az osztály diákképviselőivel, segíti a tanulóközösség kialakulását
- segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját
- szükség esetén összehívja az osztálynevelői értekezletet
- kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével
- szülői értekezletet tart
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása
- segíti osztálya kötelező orvosi vizsgálatát
- kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra
- tanulóit rendszeresen tájékoztatja az előttük álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében
- javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását
- órát látogat az osztályban
- felügyeli az osztály öltözőinek rendben tartását
- szükséges esetekben az iskolai pszichológushoz, nevelési tanácsadóhoz utalja a tanulót, vagy felveszi a kapcsolatot a családsegítővel

1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Ez a tevékenység elsősorban osztályfőnöki feladat, ebben nagy segítséget nyújt az egyes osztályfőnököknek a jól működő osztályfőnöki munkaközösség kollektívája is. Természetesen az ilyen problémával küzdő tanulók hatékony kiszűrése az osztályfőnök mellett a szaktanár feladata is. Ugyanakkor fontos az, hogy a beilleszkedési és magatartási problémával küszködő tanulók gondjairól az osztályban tanító valamennyi tanár értesüljön, sőt a hatékony megoldás keresését az egész tantestület vállalja magára. A problémák pontos felderítésében nagy szükség van esetenként az iskolában dolgozó egészségügyi szakemberekre (iskolaorvos, védőnő), illetve alkalmanként a kerületi nevelési tanácsadó, vagy a Gyermekjóléti Szolgálat hathatós közreműködésére is. Iskolánkban a személyi feltételektől függően iskolapszichológus is működik. Hozzá az iskolaorvos vagy az osztályfőnök utalja a tanulót, amennyiben ennek szükségét érzik. Természetesen a fogadóóráján a diákok önkéntesen is felkereshetik a pszichológust. Természetesen a probléma kezelésén túl még fontosabb feladatként említendő a prevenció kérdése. Évek óta szervezünk olyan programokat - elsősorban osztályfőnöki

órák keretén belül -, ahol pszichológus, orvos stb. végzettségű előadók (sok esetben volt diákjaink) tartanak foglalkozásokat drog, alkohol, bűnmegelőzés témában.

Ezek a foglalkozások az Iskolai Diákbizottság közreműködésével és segítségével zajlanak, adott esetben bevonva kortárs csoportokat.

A prevenciós előadások, foglalkozások tervezését és ütemezését az osztályfőnöki munkaközösség munkatervében koordinálja.

Fontos még megemlíteni, hogy mind a prevencióban, mind a szűrésben, sőt a problémák megoldásában is elengedhetetlen a szülői házzal való állandó kapcsolattartás. Ennek érdekében lehetőséget biztosítunk a szülőknek, hogy - előzetes megbeszélés alapján - a szülői fogadóórákon és értekezleteken kívül is találkozhassanak az iskola pedagógusaival, iskolaorvosával vagy védőnőjével. Ezeket a találkozásokat bármely fél kezdeményezheti.

1.6.1. Tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek

A Karinthy Frigyes Gimnáziumban a KEKSz program megjelenése előtt is jelentős számú szakkör, önképzőkör működött. Ezek a délutáni tevékenységek számos tanulónkat vonzottak magukhoz, és látványos eredményeket is produkáltak. Iskolánk folyosóinak, szaktantermeinek dekorációja, ünnepségeink színvonalas irodalmi, zenei produkciói elsősorban e körök tevékenységét dicséri.

Az utóbbi évben a KEKSz program hatására jelentősen megnövekedett a választható tevékenységek száma. Az alábbi felsorolás az elmúlt tanévekben meghirdetett kínálatot tartalmazza a teljesség igénye nélkül. Fontos megemlíteni, hogy az alábbi tevékenységek vezetői, szervezői nem csak tanárok, hanem a már régebben érettségizett, sőt a jelenlegi diákjaink közül kerülnek ki.

1.6.2. Tehességgondozó iskolaként vállalt feladataink

A XVIII. kerületi önkormányzattal történt megállapodás alapján vállaljuk, hogy a tehetséges diákokkal már a 7-8. évfolyamon foglalkozunk. Az összes kerületi általános iskolával felvesszük a kapcsolatot minden augusztus végén, és meghirdetjük ingyenes tehetséggondozó tanfolyamainkat a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak. A gimnáziumba történt felvételük után figyelemmel kísérjük tanulmányi előrehaladásukat, és szükség esetén számukra felzárkóztató foglalkozást, a korrepetálást, a szervezett segítségnyújtást biztosítunk.

Vállaljuk a 7-8. évfolyamos kerületi általános iskolai tanulók matematikai tehetséggondozását. A szakkörbe kerülés feltétele a gimnázium által meghirdetett versenyen való eredményes részvétel.

1.6.3. Gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A konkrét feladatokat a gyermek és ifjúságvédelmi törvény határozza meg, a tennivalókat a pedagógus értékeli. Veszélyeztetettség esetén az osztályfőnök, a szaktanár, a tanulói közösség és a szülő teszi meg az első lépéseket.

A gyermek és ifjúságvédelem célja:

- a hátrányos helyzetű tanulók felderítése, kiszűrése és nyilvántartása,
- a károsító környezeti hatások csökkentése,
- speciális szakemberek bevonása a probléma megoldásába.

Ha a hátrányos helyzet anyagi eredetű, keresni kell a szociális segítséget a megoldás érdekében. Iskolánkban az iskolavezetés gyermek és ifjúságvédelmi felelőst bízott meg. Ez a kolléga az iskola hatáskörén kívül eső esetekben segít. Tartja a kapcsolatot az érintett önkormányzati szervekkel, a nevelési tanácsadóval, az iskolaorvossal. Konzultál az egyes tanulók helyzetét, problémáit legjobban ismerő osztályfőnökökkel valamint a teendőről egyeztet az iskolavezetéssel és a Stúdium Alapítvány kuratóriumával. Az Iskolai Diákbizottság is bizalommal fordulhat hozzá. A családokkal való együttműködés kívánalmait és más, az osztályfőnöki munkával kapcsolatos kérdések javasolt kezelését az iskola saját kiadványa, az "Osztályfőnöki kiskaté" tartalmazza, amely dokumentum ajánlásokat fogalmaz meg az osztályfőnöki munka egységesebbé, iskolai szinten kiegyensúlyozottabbá tétele céljából. Ez a dokumentum megtalálható a tanáriban, a könyvtárban, és - tanári azonosítóval és jelszóval belépve - elolvasható az iskola honlapján is.

Emellett az osztályfőnöki munkaközösség vezetője havi rendszerességgel rövid konzultációt hív össze, amin a résztvevő kollégák megoszthatják egymással az időközben felmerült problémákat, feltehetik kérdéseiket egymásnak és az iskolavezetés jelenlévő tagjának és közös álláspontot foglalhatnak el a hasonló jellegű kérdések kezelésében.

1.6.4. Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok

Szerencsére iskolánkban a bukások száma igen alacsony. A magyar-angol két tanítási nyelvű tagozatra felvételt nyert tanulók között fordul elő olyan, akit váratlanul ér, hogy az általános iskolában megszokott intenzitással az erősebb mezőnyben sokszor nem éri el a kívánt tanulmányi átlagot. Szerencsére ez a helyzet néhány hónap alatt normalizálódik, és a legtöbb tanuló fel tudja venni a szükséges tempót, jegyei javulnak.

Mégis az ilyen stresszhelyzeteket elkerülendő, a 9/Kny évfolyam elején még a Csibetáborban felmérjük az újonnan felvett tanulók tudását, és a nekik leginkább megfelelő tudásszintű csoportba osztjuk be őket. Minden évben az adott felmérésnek megfelelően alakítják ki az angol munkaközösség tagjai és az osztályfőnökök azt a beosztást és a tanulási szinteket, amely a gyerekek számára a legmegfelelőbb. Annak elkerülésére, hogy az első évet nem a megfelelő nyelvi tudással kezdje egy tanuló, a nyelvi előkészítő év végén célnyelvi záróvizsgát szervezünk. Fontosnak tartjuk, hogy a tanulók ne kerülhessenek olyan helyzetbe, hogy a szaktárgyi tananyag megtanulásának esetleg a nyelvi tudás hiánya legyen a gátja. A két tanítási nyelvű első osztályba való továbblépés feltétele tehát a megfelelő eredmény elérése ezen a vizsgán. (részletesen ld. 1.9.)

A nem két tanítási nyelvű osztályokban esetlegesen tanulási kudarcnak kitett diákjaink az osztályfőnök és az érintett szaktanár segítségével felzárkóztató foglalkozásokon, személyes konzultációkon vehet részt. Alkalmazzuk az egyéni szaktanári foglalkozást és a megfelelő tanulópárok által adható segítséget. Iskolánk specialitása, hogy a KEKSz

program keretén belül a bizonyos tárgyakból kimagasló teljesítményt elérő tanulók segítséget adhatnak elmaradó társuknak. Ezt a tevékenységüket a KEKSz-program pontokkal honorálja.

Tanári konzultációra való csoportos igény esetén többlet óraszámot biztosítunk az adott tantárgyból. Fontosnak tartjuk, hogy az esetleges hiányosságokra idejekorán fény derüljön, amikor a javításnak, felzárkózásnak még van reális esélye. A szülőt az ilyen jellegű probléma felmerüléséről az osztályfőnök haladéktalanul értesíti.

1.6.5. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

1.6.5.1. Tanulmányi és szociális ösztöndíjak

A gimnázium a tanulmányi és szociális ösztöndíjakra történő felterjesztéssel foglalkozik. A következő ösztöndíjakra lehet pályázni a tanulóinknak:

- XVIII. kerületi ösztöndíj: A kitűnően érettségizett tanulók fél éves egyetemi-főiskolai ösztöndíjban részesülnek.
- A Fővárosi Főpolgármesteri Hivatal ösztöndíja: függ a tanulmányi eredménytől és az egy főre eső keresettől.
- Helyi alapítványi támogatás tanulmányi és szociális alapon.
- Kedvezményes tankönyvhasználati lehetőség biztosítása különösen drága tankönyvek esetén.
- Szalagavatóra és ballagásra öltözék biztosítása minimális bérleti díj ellenében.
- Ezen kívül segítünk a különböző pályázatokon való részvételi lehetőségek ismertetésében.

1.6.5.2. Alapítványi támogatás

A Karinthy Frigyes Gimnázium Stúdium Alapítványa, valamint a Karinthy Frigyes Gimnázium Öregdiák Alapítványa azért jöttek létre, hogy a gimnázium alapvető céljait támogassák. Ebben benne foglalják a nyelvtanulás segítése, a célnyelvű országokba való tanulási célú kijutáshoz való hozzájárulás. Az Alapítványok kuratóriuma az alapító okiratban pontosan szabályozott keretek között ítéli oda az arra érdemes vagy rászoruló tanulóknak a támogatást.

1.6.5.3. Kollégiumi elhelyezés

Mivel iskolánk országos beiskolázású, így vidéki tanulóinknak az érintett kollégiumokkal való több éves együttműködés alapján néhány kollégiumi helyet tudunk biztosítani.

1.6.5.4. Könyvtárhasználat

A szociálisan hátrányos helyzetben levő tanulók megsegítésére dolgoztuk ki azt a konstrukciót, amely értelmében a drága külföldi tankönyveket a szülőknek nem kell megvenni, hanem azokat az iskola alapítványa szerzi be kellő példányszámban, majd az áruk 1/3-áért kölcsönzi ki a tanulóknak. Így a családoknak jóval kevesebbe kerül a

könyvek beszerzése, és az alapítvány 3 év alatt részletekben hozzájut a tankönyvek árához, és ebből a keretből további szükséges könyveket, újabb kiadásokat szerez be. Természetesen amennyiben egy tanuló az év végén a normál használatnál jelentősen megrongáltabb állapotban hozza vissza a könyvet, az okozott kárt meg kell térítenie.

1.6.5.5. Számítógép-használat

Tanulóink és tanáraink egyaránt szabadon és ingyen használhatják az iskola számítógépes erőforrásait a nap jelentős részében. A könyvtárak nyitvatartási idejében (reggel 8 és délután 3 óra között), az internet és az egyéb lehetőségek a diákok rendelkezésére állnak. A tanárok az iskola nyitva tartási ideje alatt használhatják a nagytanári és a munkaközösségi szobák számítógépeit. Az épületben lévő vezeték nélküli internet is elérhető mind tanáraink, mind pedig diákjaink számára.

1.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendjét

Az iskolai Diákönkormányzat helyi elnevezése Iskolai Diákbizottság, továbbiakban IDB. Az IDB képviseleti alapon működik: az osztályok választott képviselőket delegálnak a szervezetbe. Az IDB évente egy alkalommal diákparlamentet hívhat össze, illetve képviseltetheti önmagát a kerületi Diákönkormányzatban, illetve Diákparlamenten.

Az IDB a Nkt 48§-ban, illetve a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletben meghatározottak alapján működik. A diákbizottság saját működését a tanulóközösség által elfogadott, és a nevelőtestület által jóváhagyott SZMSZ-ben fogalmazza meg. A nevelőtestület a jóváhagyást csak akkor tagadhatja meg, ha a diákönkormányzat munkáját szabályozó SZMSZ jogszabálysértő vagy ellentétes a fontos iskolai dokumentumokkal (SZMSZ, Pedagógiai program, házirend)

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt

- saját működéséről
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról
- hatáskörei gyakorlásáról
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Az iskolai diákbizottság véleményét a következő kérdésekben kell kikérni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor
- a házirend elfogadása előtt
- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,

- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben

Az IDB programokat kezdeményezhet az iskola diákjai számára, részt vesz a az iskolai életben hagyományosan meglévő, valamint új rendezvények megszervezésében és megvalósításában.

1.8.A szülő, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

A kapcsolattartásnak sokféle szervezett formáját alkalmazzuk.

- Különböző dokumentumokban és fórumokon tájékoztatás a gimnázium célkitűzéseiről a felvételi rendszertől kezdve az érettségi vizsga követelményrendszeréig.
- November hónapban szervezett nyílt napok, amikor az iskolánk iránt érdeklődő szülőknek és tanulóknak általános tájékoztatót tartunk, megmutatjuk az iskolát és válaszolunk esetlegesen felmerülő kérdéseikre.
- A felvételi után, május hónapban az újonnan felvett tanulók szüleinek szóló, az elsődleges feladatokat ismertető szülői értekezlet.
- A szülőket az elektronikus naplón keresztül folyamatosan tájékoztatjuk a gyermekek tanulmányi előmeneteléről, valamint az ellenőrzőkön és az elektronikus naplón keresztül magatartásáról és szorgalmáról is.
- A szülőket bejelentkezés alapján egyeztetett időpontban bármikor fogadjuk.
- Évente legalább két osztályszülői értekezletet és két általános szaktanári fogadóórát tartunk.
- Az osztályokban működik a szülői választmány. Közülük kerülnek képviselők az Szülői Választmányba és a Stúdium Alapítványba.
- Családlátogatásra az osztályfőnök megítélése, a szülői ház meghívása alapján kerülhet sor.
- A szülői ház segíti a külföldi kapcsolattartásainkat a vendégtanulók fogadásával, programjaik kialakításával.
- A szülők lehetőségeikhez mérten segítik a gimnázium működését alapítványi támogatásaikkal is.

1.8.2. Egyéb szervezetekkel való kapcsolattartás

Az iskola folyamatosan kapcsolatban van fenntartójával, ennek az együttműködésnek a pontos szabályozása az SZMSZ-ben található.

Iskolánk intenzív kapcsolatban áll a Német Külügyminisztérium, ill. Kultuszminiszterek Konferenciája kereteiben működő Szaktanácsadói Szolgálattal (Zentralstelle für das Auslandsschulwesen (ZfA)), valamint tagja a „Schulen: Partner der Zukunft” kezdeményezésnek. A Szaktanácsadói Szolgálattal folytatott folyamatos kapcsolattartás mellett közösen szervezzük meg és bonyolítjuk iskolánkban a DSD II. (Deutsches

Sprachdiplom II.) vizsgát, illetve részt veszünk az általuk szervezett versenyeken, továbbképzéseken.

1.9. A tanulmányok alatti vizsgák;a szóbeli felvételi vizsga követelményei

1.9.1.A nyelvi előkészítő évet záró vizsga követelményrendszere

1.9.1.1. Az angol két tanítási nyelvű tagozaton

Az angol két tanítási nyelvű tagozat előkészítő éve után záróvizsgát szervezünk, melynek eredményes letétele a két tanítási tagozaton való továbbtanulás feltétele. A vizsga írásbeli és szóbeli megmérettetés (Cambridge First Certificate jellegű vizsga), és elvárt nyelvi szintje B1 és B2 közötti. Amennyiben a tanuló a vizsgán eredménytelenül szerepel, úgy a vizsgát az augusztusi pótvizsgaidőszakban megismételheti. A záróvizsgán nyújtott teljesítmény 40%-ban számít az év végi jegy megállapításakor.

1.9.1.2. A német két tanítási nyelvű tagozaton

A német két tanítási nyelvű tagozat előkészítő éve után záróvizsgát szervezünk, melynek eredményes letétele a két tanítási tagozaton való továbbtanulás feltétele. A vizsga írásbeli és szóbeli megmérettetés, melynek elvárt nyelvi szintje B1. Amennyiben a tanuló a vizsgán eredménytelenül szerepel, úgy a vizsgát az augusztus pótvizsgaidőszakban megismételheti. A záróvizsgán nyújtott teljesítmény beszámít az év végi jegy megállapításába. (40%)

1.9.2. Év végi vizsgák a két tanítási nyelvű tagozaton

1.9.2.1. angol

A 10. évfolyam végén az év során elvégzett tananyag alapján összeállított írásbeli vizsgát tesznek a tanulók. A vizsgán nyújtott teljesítmény 20 %-ban számít az év végi jegy megállapításakor.

A 12. évfolyam első félévének a végén a receptív és produktív készségek fejlődését egy Cambridge Advanced English jellegű írásbeli és szóbeli vizsgával mérjük (C1 szint). A vizsgán nyújtott teljesítmény 40%-ban számít az év végi jegy megállapításakor.

1.9.2.2. német

A 10. és 11. évfolyam végén a receptív és produktív készségek fejlődését egy-egy külső vizsga (emelt szintű nyelvi érettségi (B2), felsőfokú nyelvvizsga (C1)) szintjének megfelelő feladatokkal is kívánatos megmérni. Ennek eredménye egész évi teljesítményük 20%-a.

1.9.3. Egyéb nyelvi vizsgák

1.9.3.1. DSD

Évente egyszer - az téli vizsgaidőszakban - iskolánk 12. osztályos német két tanítási nyelvű osztályának tanulói (egy esetben más olyan diákok, akik a vizsgán való részvétel követelményeinek eleget tesznek) a Német Szövetségi Köztársaság Művelődési Minisztereinek Konferenciája által szervezett ún. DSD vizsgán vesznek részt. A vizsga ingyenes. A vizsgára való felkészülés iskolánk némettanárai vezetésével a tanítási órákon történik.

1.9.4. A tanulmányok alatti vizsgával kapcsolatos szabályok

A tanulmányi idő alatti vizsgák szervezése a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 64-73.§ alapján történik.

Amennyiben egy tanuló valamilyen tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, és ezzel középiskolai tanulmányainak eleget tett, úgy mentesül a tanítási órák látogatása alól. Felügyeletének biztosítása érdekében az így felszabaduló órákat az iskolai könyvtárban köteles tölteni.

1.9.3. Szóbeli felvételi vizsga

Amennyiben az iskolánkba jelentkezők száma ezt szükségessé teszi, szóbeli felvételi vizsgát szervezünk. A vizsgát matematika és magyar nyelv és irodalom tantárgyakból szervezzük meg. A felvételi célja elsősorban a gimnáziumban folytatott tanuláshoz elengedhetetlenül szükséges készségek vizsgálata (logikus, rendszerezésre képes gondolkodás, kommunikációs készség...stb.), valamint az ismeretszerzésre és befogadásra irányuló nyitottság felmérése. A szóbeli vizsgára való tanulók létszámáról az igazgató a jelentkezők létszámának és írásbeli teljesítményének ismeretében dönt.

1.10. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A felvételi eljárás során pontok az alábbiak alapján szerezhethők:

- Az általános iskolai tanulmányi eredmények
(A valóságtól eltérő adatok megadása a felvétel elutasításával járhat!)
A pontokat a hetedik osztály év végi és a nyolcadik osztály félévi jegyei alapján számítjuk a következő tantárgyakból: matematika, történelem, magyar irodalom és magyar nyelv átlaga, idegen nyelv és egy természettudományos tantárgy.
Elérhető maximális pontszám: 50 pont
- A kilencedik osztályba jelentkezők számára kiírt központilag kiadott, egységes feladatlapokkal megszervezett írásbeli vizsga eredménye matematikából és magyarból.
Elérhető maximális pontszám: 50 + 50 pont
- Szóbeli felvételi vizsga
  - magyar nyelv és irodalom: 25 pont
  - matematika: 25 pont*Elérhető maximális pontszám: 50 pont*

Pontazonosság esetén a rendeletben szabályozott előírásokon túl a matematika felvételi eredményét vesszük figyelembe.

Más iskolákból történő esetleges átvételnél is szintfelmérő vizsgával mérjük a tanulók tudását.

1.11. Elsősegély-nyújtási alapismeretek

1.5. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási és újraélesztési alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia- és testnevelésóra), valamint a bejövő évfolyamokon az iskolaorvos által vezetett képzésen, esetleg délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg. A mai kor embere számára fontos, hogy bármilyen helyzetben segíteni tudjon embertársán. Ebben szeretnénk őket segíteni azzal, hogy korszerű segítségnyújtási ismeretekkel látjuk el diákjainkat.

Minden évben a tanév elején baleset- és tűzvédelmi oktatást tartunk a tanulók részére. Tanórákon sajátítják el a legfontosabb fogásokat és tennivalókat elsősegélynyújtásból, melyek a hétköznapi életben segítségükre lesznek, lehetnek.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek az alábbi tanórákon sajátíthatók el:

- osztályfőnöki óra
- testnevelésóra
- biológiaóra
- informatikaóra (ergonómia szerepe)
- kémiaóra
- fizikaóra.

Az érintett területen dolgozó tanároknak képzést szervezünk, hogy megszerezzék az ehhez szükséges ismereteket és gyakorlatot. Az oktatáshoz szükséges eszközöket az iskola biztosítja.

2. Az iskola helyi tanterve

2.1. Választott kerettantervek

A iskolában folyó oktatáshoz választott kerettantervekhez a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 3. számú melléklete, és a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvének kiadásáról szóló 4/2013. (I. 11.) számú EMMI rendelet kerettanterveket tartalmazó 3. és 4. melléklete szolgált alapul. Ahol a felkínált kerettanterv választást tesz lehetővé, ott a helyi tanterv elején pontosan megneveztük a választott kerettantervet.

2.2. A kerettanterv óraszám feletti kötelező és szabadon választható foglalkozások megnevezése és óraszámjai

A 11-12. évfolyamokon az emelt szintű érettségire való felkészítések közül két tárgy választható, a felvételi párosításoknak megfelelően

A specializációs képzések szabadon választhatók, de választás után kötelező résztvenni az órákon.

		9./kny	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
A osztály:	matematika		2	2	3	3
B osztály: humán spec.	magyar		1	1	2	2
	történelem		1	1	2	2
B, C, D osztályok természettudományos specializációs csop.	természettudományi gyakorlatok		2			
	fizika			1		
	kémia			1		
C osztály:	angol	3				
D osztály:	angol		2	2	2	2
E osztály	informatika	2	2	4		
E osztály	média és kommunikáció	2	2	2		
	informatika		1	1		

2.3. A tankönyvek és tanulmányi segédletek kiválasztásának elvei

A tankönyvekkel szemben támasztott elvárások, melyeknek próbálunk megfelelni:

- tartalmazza a kerettantervben és ennek megfelelő helyi tantervben előírt ismeretanyagot,
- a korosztály intellektuális fejlettségi szintjéhez alkalmazkodik,
- a didaktikai követelményeknek megfelelően.

Általános alapelvek, szempontok a tankönyvek, taneszközök választása során (a munkaközösségek választási szabadságának tiszteletben tartása mellett):

- tankönyvhasználati ügyekben a szakmai munkaközösségek és szaktanáraink meghatározott időszakonként, illetve évente tankönyvrendeléskor egyeztetnek egymással és a tankönyvfelelőssel,
- egy-egy osztály, illetve tanulócsoporthoz tanulmányi ideje alatt a szaktantárgyat lehetőség szerint azonos tankönyvcsaládból tanulja tanárváltozás esetén is, a kiválasztás tehát általában annyi időre szól, amíg a tanuló a tárgyat tanulja, ettől eltérni csak kivételes esetben lehet

- kerüljük a tanulók és a szülők fölösleges anyagi megterhelését, ezért lehetőségeink szerint a tankönyv piacon hosszabb távon és minél olcsóbban kapható úgynevezett tartós tankönyveket választjuk
- az intézmény csak a tankönyvjegyzékben szereplő tankönyveket használ, kivételt képeznek a két tanítási nyelvű osztályok nyelvkönyvei, (esetenként a célnyelven tanított tantárgyak tankönyvei), ezeknél a nyelvkönyveknél kezdeményezzük azok tankönyvjegyzékbe való bekerülését
- A tankönyvek rendelésének folyamatát az SZMSZ szabályozza.
- A taneszközök kiválasztásánál elsődlegesek a tartalmi, funkcionális szempontok, de természetesen az ár-érték arányt is figyelembe vesszük

2.4. A Nat-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

2.4.1 Fejlesztési területek, nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanulóban kialakul a kötelességtudat, érti egyéni és közösségi (társadalmi) felelősségének jelentőségét. Felismeri, hogy az egyes törvények és társadalmi egyezségek általában azért érvényesek, mert saját magunk által választott etikai elvek követésén alapszanak. Megérti és belátja a normakövetés társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit. Ismer közösségi egyezségeket és normákat, képes egy-egy közösség etikai elveinek felismerésére és a különböző kultúrák etikai elveinek összevetésére. Érti az etikai elvek, a normák és a törvények kapcsolódását. Képes értékkonfliktusok felismerésére, ismer eseteket, példákat értékkonfliktusok kezelésére.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanuló képes elhelyezni a magyarság kultúráját európai kontextusban. Megnevez és felismer magyar történelmi személyiségeket, feltalálókat, tudósokat, művészeket, sportolókat, tudatosul benne munkásságuk (egyetemes) jelentősége. Ismeri a magyar, illetve magyar származású Nobel-díjasokat, munkásságuk legkiemelkedőbb eredményeit. Tisztában van nemzeti ünnepeink jelentőségével, kontextusával, hagyományaival. Részt vesz a nemzettel, a hazával való érzelmi azonosulást erősítő tevékenységekben. Ismeri a népi hagyományokon és vallási gyökereken alapuló éves ünnepkört, van tapasztalata ezekhez kötődő szokásokról, ismer ilyen témájú folklór- és műalkotásokat. Képes felidézni népi kultúránk néhány jelentős elemét, jellemzőjét. Értékeli a helytörténeti ismeretek fontosságát, ismeri lakóhelye és iskolája helytörténetének, kulturális és természeti örökségének főbb értékeit. Ismeri a nemzeti kultúrák jelentőségét, tiszteli a különböző népek és kultúrák hagyományait. Tájegységekhez kötve is ismer hungarikumokat. A hagyományos (népi) életmód, szokások megismerésén keresztül értékeli ezek fenntarthatósággal kapcsolatos szerepét. Felismeri az egyetemes emberi örökség és az európai kultúra kiemelkedő eredményeit, az ennek megőrzésén munkálkodó szervezeteket, a nemzetközi összefogás jelentőségét.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló érti az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben. Ismeri alapvető állampolgári jogait és kötelességeit. Ismeri a normaszegések társadalmi jelentőségét, képes az antidemokratikus eljárások, a korrupció és a hatalmi visszaélések veszélyével kapcsolatban érvelni. Ismer a demokratikus jogok fenntartásáért küzdő

szervezeteket, és tud példát hozni az ENSZ és az Európai Unió ezzel kapcsolatos tevékenységére. Gyakorolja jogait és kötelességeit szűkebb környezetében, ismeri és tiszteli szűkebb közösségei tagjait, törekszik a jó együttműködésre az együttélésben. Képes a helyi közösségekkel való együttműködésre, ismeri a civil szervezetek működési formáit és lehetőségeit. Érzékennyé válik a helyi közösségek problémái iránt, és ismeri beavatkozási lehetőségeit ezek megoldás-keresési folyamataiba. Tisztában van a civil társadalmi aktivitás értékével, jelentőségével.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanuló képes különbséget tenni az ideális és a reális énkép között és tisztában van azzal, hogyan befolyásolhatja a társas környezet az önmagáról alkotott képet. Tudatosítja, hogy az önismeret természetes szükségleteink közé tartozik, és próbál ismereteket szerezni arról, milyen eszközök állnak rendelkezésünkre, hogy megismerjük, megmagyarázzuk önmagunkat. A tanuló tisztában van azzal, hogyan aknázhatja ki saját erőforrásait a mindennapi életben, és hogyan létesíthet, tarthat fenn kiegyensúlyozott társas kapcsolatokat. Rendelkezik a harmonikus (társas) kapcsolatok kialakításához megfelelő ismeretekkel, készségekkel, empátiával; ez jellemzi a tőle különböző embertársaival való kapcsolatát is. Érti az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben.

A családi életre nevelés

A tanuló tisztában van azzal, hogy az ember magatartását szocializációja, társas környezete hogyan befolyásolja. Tudatosan készül az örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra, a családi életre. Jártas a munkaeszközök célszerű, gazdaságos használatában, kialakítja egyéni, eredményes munkamódszereit. Megismeri a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat (különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra). Képes önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni. Képes szükségletei tudatos rendszerezésére, rangsorolására, megismeri a takarékoság-takarékoskodás alapvető technikáit. Ismeri a családtervezési módszerek alkalmazásának módját, ezek előnyeit és kockázatait, tud ezzel kapcsolatban információkat keresni és azokat döntéseiben felhasználni. Tud információkat szerezni a szexuális problémákkal kapcsolatban, ugyanakkor képes felismerni egyes információforrások veszélyeit. Tudja, hová fordulhat krízishelyzetekben. Képes tájékozódni a gyermekszülést és az örökbefogadást érintő kérdésekről. Érti a családnak a társadalomban betöltött szerepét. Érti a családtagok felelősségét a család egységének megtartásában, belátja a szerepek és feladatok megosztásának módjait, jelentőségét. A tanuló értelmezi a szülői és gyermeki felelősség fogalmát, tiszteli a különböző generációk tagjait.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló tudja, hogy környezetünk is hatással van testi és lelki egészségünkre, ezért igényévé válik környezetének tisztán tartása, szépítése és a személyes higiéné. Képes egészséges étrend összeállítására, ismeri a mennyiségi és minőségi éhezés, valamint az elhízás kockázatait. Tájékozott az e témakörben meglévő elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról. Ismeri a kultúra szerepét a lelki egészség megőrzésében. Képes stresszoldó módszereket alkalmazni, választani. Tudatában van annak, hogy életvitelét számos minta alapján, saját döntéseinek sorozataként alakítja ki, és hogy ez a folyamat hatással van testi és lelki egészségére. Ismeri az egészségre káros, szenvedélybetegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait,

tudatosan tartózkodik ezektől. Ismeri a rizikófaktor fogalmát, képes értelmezni erre vonatkozó információkat. Tudja, milyen szakemberek segítenek testi és lelki egészségünk megőrzésében és helyreállításában. Tud a gyász szakaszairól és az ilyenkor alkalmazható segítő technikákról, ismeri a hospice-szolgáltatás fogalmát. Képes értelmezni a gyógyszerekhez tartozó betegtájékoztatót. Ismeri az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés módját, képes tájékozódni a betegjogokról és az orvosválasztás lehetőségeiről. Tisztában van a védőoltások szerepével, ismeri ezek alapvető hatásmechanizmusát, tud példákat sorolni védőoltásokra.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanuló felismeri, ha környezetében, szűkebb vagy tágabb környezetében egyes emberek vagy csoportok segítségre szorulnak. Az adott helyzethez és lehetőségeihez mértén kötelességének érzi a segítségnyújtást és próbálja ebbe társait is bevonni. Egyes helyzetekben képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben kötelessége segíteni. Tisztában van az önkéntesség értékével, jelentőségével, formáival.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanuló érti a fenntarthatóság, illetve a fenntartható fejlődés különbözőségeit, képes az ezzel kapcsolatos különböző szakpolitikák, törekvések és folyamatok egyes hatásainak megértésére. Konkrét példákon keresztül érti, hogyan függ össze a fenntarthatóság három vetülete (a gazdaságossági, a környezeti és a szociális fenntarthatóság) globális problémákkal. Érti, hogyan vezetett az emberiség tevékenysége környezeti problémák kialakulásához, érti ezek kockázatát, és látja ezzel kapcsolatos felelősségét. Képes fokozatosan megérteni és értelmezni egyes globális problémák és a lokális cselekvések, valamint az egyéni életvitel közötti összefüggéseket. A tanulóban felelősség ébred abban, hogy saját életvitelével legyen tekintettel a fenntarthatóság kritériumaira. Érti a hagyományok szerepét a harmonikus és fenntartható életvitel megalapozásában. Képes a fenntarthatósággal kapcsolatban információkat keresni és értelmezni. Ismeri egyes hazai és nemzetközi szervezetek, intézmények fenntarthatósággal kapcsolatos munkáját.

A gimnázium a XVIII. kerület kertes, családiházak övezetében helyezkedik el. E környezethez alakítottuk, fejlesztettük az épület külső területeit, és udvarát. Az ide telepített növények az egészséges környezet megteremtése mellett az iskola funkcionális működését és segítik. Árnyékot biztosítanak, csökkentik a zajhatást és védelmet nyújtanak a viharos szelek ellen. Fontos feladat ennek a környezetnek az ápolása és fejlesztése. Ezt a célt nem kizárólag a karbantartó személyzet munkájával érjük el. Az iskola diákjai önkéntes munkájukkal fontos szerepet vállalnak a növények telepítésében és gondozásában, az iskola környezetének állapotának megőrzésében. A környezeti nevelés természetesen nem szűkülhet le az iskola területére. Szervezett körülmények között találkozhatnak tanulóink az iskola kirándulásokon, külföldi utakon, erdei iskolákban olyan környezeti lehetőségekkel, melyek nevelési helyzeteket teremtenek. Kiemelhető, hogy a Comenius program keretében tanulóink egy német iskola diákjaival közösen dolgozták fel a szelektív hulladékgyűjtés és újrahasznosítás területén szerzett tapasztalatokat.

A környezeti nevelés területei között fontos szerep jut a

- tanórai, elsősorban a laboratóriumi munkának,

- a tanulmányi versenyeken való részvételnek (Kitaibel Pál biológia verseny, Fővárosi környezetismereti vetélkedő stb.),
- szelektív hulladékgyűjtésre nevelésnek,
- A KEKSz program keretén belül, elsősorban a Föld napjához kapcsolódóan szervezett erdő- és patakmeder-tisztításnak, parlagfűirtásnak,
- a környezetbarát tisztítószer alkalmazásának,
- a Föld napjához kapcsolódóan az iskola környezetének szebbítése , növények ültetése, parkgondozás, kert és az iskola környezet kitakarítása ,
- a környezetbarát technológiával készült iskolai eszközök beszerzése.

Iskolánk pályázaton nyert napelemes energiafejlesztő rendszerét az ebédlő napos tetejére telepítettük. A használata során nyert adatok alkalmat adnak a megújuló energiaforrások tanulmányozására és követendő mintát nyújtanak a tanulóinknak egy környezetbarát technológia tanulmányozására.

A környezeti nevelés komplex munka. Résztvevői az iskolavezetés irányításával a tantestület, a technikai dolgozók, a tanulói közösségek valamint a szülők, akik közösen tevékenykednek a kitűzött célok elérése érdekében..

Pályaorientáció

Tudatosul a tanulóban, hogy élete során többször pályamódosításra kerülhet sor, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek. Reális ismeretekkel rendelkezik saját képességeiről, adottságairól tervezett szakmájával, hivatásával összefüggésben, továbbá munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Tisztában van azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Képes önéletrajzot készíteni, vagyis képes írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit az alkalmazónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló rendelkezik ismeretekkel az euroövezetről, a valutaforgalomról, a tőzsdeindexről, a GDP-ről és ezek hatásairól az ő személyes életében. Törekszik arra, hogy a fejlődési, megélhetési, biztonsági, önérvényesítési, társas szükségleteit minél magasabb szinten, tartalmasabb életvitelben elégítse ki. Felismeri, hogy az egyén életútját a külső tényezők, hatások is nagymértékben befolyásolják, alakítják, melyek végig jelen vannak az emberi élet során. Érti a gazdasági folyamatok összefüggéseit különböző globális problémákkal is. Képes információkat keresni és értelmezni különböző egyéni pénzügyi döntésekkel (pl. befektetések, hitelek) kapcsolatban. Kellő ismerettel rendelkezik ahhoz, hogy számlát nyisson, és azt használja.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló tudatosan választ a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között. Képes a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni, megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik a nem kívánatos tartalmak elhárítására.

A tanulás tanítása

A tanuló megtanul jegyzetelni, rendszeresen használja az önálló, áttekinthető, lényegkiemelő jegyzetelési technikát hallott vagy olvasott szöveg alapján. Tisztában van azzal, hogy a jegyzetelés alkotás, hogy a gondolkodás által a meglévő ismeretekből egy új gondolatot hozhat létre. Képes saját tanulási stílusának, erősségeinek és gyengeségeinek megfelelő tanulási stratégiák kialakításával önálló tanulásra. A tanuló

ismeri az időmenedzsment jelentőségét, alkalmaz ezt segítő technikákat. Képes a különböző információkat különböző formában feldolgozni és rendszerezni, használ tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. A tanulás folyamatában gyakorolja a szóbeli, az írásbeli és a képi kifejezés különböző formáit. A tanuló tud különböző természeti és társadalmi jelenségeket megkülönböztetni, összehasonlítani; alkalmazza a különböző tantárgyakban szerzett ismereteit ezek értelmezésében.

2.4.2. Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló hétköznapi kommunikációs helyzetekben alkalmazza a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvas és megért nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek feltárására, értelmezésére és értékelésére. Kritikus és kreatív módon vesz részt az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Felismeri és tudja értelmezni a szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegekben megjelenített üzenetrétegeket. Képes szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet minden fontos területén a papíralapú és az elektronikus műfajokban. Törekszik a nagyobb anyaggyűjtést, önálló munkát igénylő szövegek alkotására. Képes a normakövető helyesírásra, képes az önálló kézikönyvhasználatra. Képes az anyanyelvhez és az idegen nyelvhez kötődő sajátosságok összevetésére az általános nyelvészeti ismereteinek felhasználásával. Képes nem verbális természetű információk adekvát verbális leírására, értelmezésére.

Idegen nyelvi kommunikáció

A tanuló képes tudatos nyelvtanulóként tanulni a nyelvet, és törekszik a célnyelvi kultúra megismerésére. Képes nyelvtudását önállóan fenntartani és fejleszteni, képes az idegen nyelvet saját céljaira is felhasználni utazásai, tanulmányai során. Törekszik arra, hogy egy második idegen nyelven is képes legyen az alapszintű kommunikációra, így teljesíti a többnyelvűség igényét. Valós élethelyzetekben is tudja használni a nyelvet a produktív készségek (írás és beszéd) alkalmazásával is. Megérti a fontosabb információkat a világos, mindennapi szövegekben. Önállóan elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre történő utazás során adódik. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában. Le tudja írni az élményeit, a különböző eseményeket, az érzéseit, reményeit és törekvéseit, továbbá röviden meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.

Matematikai kompetencia

A tanuló követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket. Kialakul az absztrakciós, analízáló és szintetizáló képessége. Megérti a matematikai bizonyítást, képes a matematikai szakkifejezéseket szabatosan használni, biztossággal alkalmazza a megfelelő segédeszközöket. Képes megérteni egyes természeti és társadalmi-gazdasági folyamatokra alkalmazott matematikai modelleket, és ezt tudja alkalmazni a jelenségek megértésében, a problémák megoldásában a mindennapi élet különböző területein is. Felismeri a matematikai műveltség szerepét és fontosságát a valós tények feltárásában, más tudományokban és a mindennapi gyakorlatban is.

Természettudományos és technikai kompetencia

A tanuló ismeretei birtokában megérti a természettudományos-technikai eredmények alkalmazásának szerepét a társadalmi-gazdasági és környezeti folyamatok, jelenségek formálódásában. A technikai fejlődés fontosságának felismerése mellett belátja az alkalmazott technikák és technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait. Bővülő ismeretei segítségével, illetve a megfelelő módszerek, algoritmusok kiválasztásával és alkalmazásával képes leírni és magyarázni a természet jelenségeit és folyamatait, felismeri a folyamatok közötti összefüggéseket. Természettudományos tanulmányai végére a tanuló képessé válik arra is, hogy bizonyos feltételek mellett megfogalmazza a természeti-környezeti folyamatok várható kimenetelét. Képes meghatározott szempontoknak megfelelően megtervezni és végrehajtani megfigyeléseket, kísérleteket, és azok eredményeiből reális és helyes következtetéseket levonni. Képes mozgósítani és alkalmazni természettudományos és műszaki műveltségét a tanulásban és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során. Belátja a fenntarthatóságot középpontba állító környezeti szemlélet fontosságát, képes és akar is cselekedni ennek megvalósulása érdekében. Egyre jobban megérti a lokális folyamatok és döntések egyes regionális és globális következményeit.

Digitális kompetencia

A gimnáziumban a tanuló képes a számítógép nyújtotta lehetőségek (pl. szövegszerkesztés, táblázatkezelés, prezentációkészítés) igényes, esztétikus, önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben. Nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Gyakorlattan kapcsolódik be az információ-megosztásba, képes részt venni az érdeklődési körének megfelelő együttműködő hálózatokban a tanulás, a művészetek és a kutatás terén. Felismeri és ki is használja az IKT nyújtotta lehetőségeket a kreativitást és innovációt igénylő feladatok, problémák megoldásában. Kialakul a tanulóban az IKT alkalmazásához kapcsolódó helyes magatartás, elfogadja és betartja a kommunikáció és az információ-felhasználás etikai elveit. Felismeri az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket, tudatosan törekszik ezek mérséklésére. Ismeri a szerzői jogból és a szoftvertulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi elveket, figyelembe veszi ezeket a digitális tartalmak felhasználása során.

Szociális és állampolgári kompetencia

A tanuló nyitott a személyek és kultúrák közötti párbeszédre. Él a véleménynyilvánítás lehetőségével a közösséget, a társadalmat érintő kérdésekben. Képes érveit megfogalmazni és vitahelyzetben is kulturáltan kifejezni, meghallgatni és elfogadni mások véleményét. Figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük. Képes helyes döntéseket hozni, illetve segítséget elfogadni konfliktushelyzetekben. Képes a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére. Tudatosan készül a munka világához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére. Igyekszik a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan részt venni az őt érintő közügyekben. Nyitott és érdeklődő a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránt, képes a különböző szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzésére. Pozitív attitűdje alakul ki az emberi jogok teljes körű tisztelete, ideértve az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartása iránt, törekszik a személyes előítéletek leküzdésére, képes a kompromisszumra. Kialakul a reális alapokon és ismereteken nyugvó nemzeti identitástudata, a hazához, illetve az Európához való kötődése.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A tanuló képes csoportos munkavégzésben részt venni, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során képes a munka megtervezésére és irányítására, társai vezetésére. Együttműködik társaival, igényli és képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Vannak elképzelései az egyén társadalmi-gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Nyitott a gazdaság működéséhez, az egyén gazdasági szerepéhez (pl. vállalkozás) kapcsolódó témák iránt, egyre reálisabb elképzelései vannak saját jövőjét illetően. A pénz, a gazdaság, a vállalkozások világához kapcsolódó témákról szóló vitákban képes ismereteit felhasználva érvelni. Nyitott és érdeklődő a mindennapi életét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt. Mind reálisabban méri fel tevékenysége kockázatait, adott esetben képes ezek vállalására. Problémamegoldó tevékenységét egyre inkább a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi.

Esztétkai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

A tanuló felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosul benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Megérti az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális sokféleségét, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepét. Nyitott műalkotások befogadására, képes a koncertélmények, színházi előadások, filmek és képzőművészeti események önálló feldolgozására, életkorának megfelelő szintű értelmezésére, ennek során a művekben megjelenített témák, élethelyzetek, motívumok, formai megoldások közötti kapcsolódási pontokat azonosítani, többféle értelmezési kontextusban elhelyezni. A tanuló képes képi, plasztikai, zenei és dramatikus megjelenítésre. Képes makettek, modellek konstruálására, belső terek különböző funkciókra történő önálló átrendezésére. Hajlandó kísérletezni új technikákkal, módszerekkel és anyagokkal.

A hatékony, önálló tanulás

A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz eszközhasználat szintjén tud írni, olvasni, számolni, továbbá a tanulási folyamatban sokoldalúan tudja használni az IKT-eszközöket. Képes kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, képes saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti attitűdje pozitív, ismeri és érti saját tanulási stratégiáit, felismeri szükségleteit és lehetőségeit, készségeinek erős és gyenge pontjait, valamint képes megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat. Képes arra, hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

2.5. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja

Az iskola a mindennapost testnevelést az Nkt 27. § (11) bekezdésében meghatározottak alapján szervezi meg.

2.6. Választható tantárgyak, foglalkozások, illetve ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Iskolánkban a második idegen nyelv tanulása választáson alapszik. A tanulók – amennyiben a tanítás megszervezésének körülményei ezt nem írják felül – szabadon választhatnak a felkínált idegen nyelvek közül. (részletes szabályozás 2.10.)

2.7. A választható érettségi tárgyak megnevezése (közép és emelt szinten)

Középszinten választható tantárgyak (a kötelező tantárgyakon kívül):

- 2. idegen nyelv (angol, német, francia, spanyol, orosz, olasz)
- Biológia (célnyelven is)
- Földrajz (célnyelven is)
- Fizika (célnyelven is)
- Kémia
- Közgazdaságtan
- Informatika
- Célnyelvi civilizáció
- Ének-zene
- Testnevelés és sport
- Vizuális kultúra
- mozgókép- és médiaismeret
- Etika

Emelt szinten választható tantárgyak:

- Magyar nyelv és irodalom
- Matematika
- 2. idegen nyelv (angol, német, francia, spanyol, orosz)
- Biológia
- Földrajz
- Közgazdaságtan
- Kémia
- Informatika
- Történelem
- Fizika
- Testnevelés és sport

2.8. A középszintű érettségi vizsga témakörei

Az egyes vizsgatárgyak követelményeit az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló (többször módosított) 40/2002. (V. 24.) OM rendelet tartalmazza. A követelmények változásai miatt itt csak az elérhetőségét tüntetjük fel:

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a0200040.om

2.9. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése

2.9.1. A szaktárgyi teljesítmények bírálata

A szaktárgyi értékelésnek folyamatosnak kell lennie.

A tanulók értékelése a hagyományos 5 osztályzat alapján történik. A tantárgyat a szaktanár osztályozza. A félévi, év végi értékeléshez legalább félévenként 3 - naplóban rögzített - osztályzat kell a heti kettő vagy több óraszámú tanított tantárgyak esetén. Ha a napló jegyei átlagukban nagyon eltérnek - a tanuló hátrányára - a szaktanár által adott év végi jegytől, ezt a szaktanárnak indokolni kell az osztályozó konferencián. Ha az indoklást a konferencia nem fogadja el, a tanuló javára módosíthatja az év vég osztályzatot (Nkt 54 § (6) A teljesítménye értékeléséről a tanulónak tudnia kell, azt minden esetben indokolni szükséges. Az értékelés lehet szóbeli vagy írásbeli. A szóbeli minősítés pozitív, közömbös vagy elmarasztaló lehet, mely elsősorban figyelemfelhívó, ösztönző funkciót lát el. Az értékelési szempontok megegyeznek a tantárgyak érettségi vizsgáihoz mellékelte elbírálási útmutatóban meghatározottakkal.

Szóbeli feleltetésnél minden szaktárgy értékelésének jellegéből fakadóan különböző szempontjai vannak. Az általánosságban megfogalmazható követelmények irányadók

lehetnek az értékelésnél. A tantárgyi értékelési rendszereket összhangba kell hozni a szakmai munkaközösségen belül.

2.9.1.1. Az érdemjegyek általános követelményrendszere szóbeli beszámoltatáskor

- jeles (5) Kiválóan, önállóan előadja az ismeretanyagot. A kérdésekre logikusan, hibátlanul válaszol és ha szükséges korigálja előadását.
- jó (4) Összefüggően adja elő az ismeretanyagot, a kisebb hiányosságokra vonatkozó kérdésekre csak részben ad választ
- közepes (3) Összefüggő, önálló feleletre nem képes, de kérdésekre a tényanyag többségét helyesen felsorolja. Az adott tananyag rendszerében csak részösszefüggéseket ismer fel.
- elégséges (2) Hiányosan, nehézkesen adja elő az ismeretanyagot. A segítő kérdésekre csak részben tud válaszolni. rendszerezni nem tud, az összefüggéseket nem ismeri.
- elégtelen az, akinek a tudása nem éri el az elégséges szintet.

2.9.2. Az iskolai írásbeli és szóbeli beszámoltatások

2.9.2.1. Az írásbeli beszámolók a tanulók tudásában, értékelésében betöltött szerepe és súlya

Az írásos beszámolók (dolgozatok) a szóbeli beszámoltatás (felelések) mellett fontos szerepet játszanak tanulóink tudásának mérésében, értékelésében. Az írásbeli munka a tananyag tudásának szóbeli ellenőrzéséhez képest teljesebb képet szolgáltat a pedagógusnak arról, hogy a diák milyen mélységig sajátította el a tananyagot. Emellett alkalmas arra, hogy vizsgáljuk a tanuló írásbeli kifejezőképességét, helyesírásának biztonságát és a stílusát is.

2.9.2.2. Az írásbeli beszámoltatások formái

Az iskolai dolgozatoknak alapvetően két formáját különböztetjük meg. Az egyik, a 15 percnél rövidebb ideig tartó "röpdolgozat", a másik az ennél hosszabb, akár a teljes tanórát lefedő vagy akár összevont dupla órát is igénybe vevő "nagydolgozat". Míg az előbbi rövidebb témák, esetleg az előző órán vett tananyag kellő szintű elsajátításának ellenőrzését szolgálja, az utóbbi a nagyobb lezárt anyagrészek után, összefoglaló jelleggel kerül megíratásra. Természetesen a két dolgozattípus értékelésénél a pedagógus súlyozva veszi figyelembe a nagyobb anyagrészeket számon kérő dolgozatok eredményeit.

Adott esetben a tanár dönthet az otthon megírandó házi dolgozat mellett is. Ebben az esetben természetesen nem elsősorban a tényanyag tudására, hanem a tanultak rendszerező, elemző feldolgozására kíváncsi a pedagógus.

2.9.2.3. Az írásbeli beszámoltatások rendje és korlátai

Mivel a tananyag tudásának ellenőrzési módszerei és lehetőségei tantárgyanként jelentősen eltérőek, iskolánkban nem határoztunk meg általános elveket az írásbeli beszámoltatások kötelező gyakoriságát vagy típusát illetően. Minden tanár törekszik arra, hogy a diákok tudását a lehető legalaposabban felmérje az ellenőrzések során, és ezen kívül hozzásegítsük tanulóinkat ahhoz, hogy gondolataikat írásban és szóban is pontosan, helyesen és átgondoltan tudják megjeleníteni. A tényanyag pontos visszaadásán túl

fontosnak tartjuk a pontos fogalmazást, a dolgozatok áttekinthető szerkezetbe illesztését, a biztos helyesírást és a témához illő stílus alkalmazását.

Az iskolai Házirend értelmében iskolánkban a tanulókkal naponta két nagydolgozatnál (15 percnél hosszabb) több nem íratható. A tervezett nagydolgozatokat a tanárnak a napló erre kijelölt pontján legalább 7 munkanappal az esedékességet megelőzően jeleznie kell.

Az Iskolai Diákbizottság kérésére a testület egyetértésével bekerült a Házirendbe egy olyan mondat is, amely biztosítja a dolgozatok minél gyorsabb kijavítását és az eredmény közlését a tanulókkal. A Házirend a következőképpen szabályozza a dolgozatok kijavításának időtartamát: *"Amennyiben a tanár a dolgozatot a megírás napjától számított három héten (21 naptári napon) belül nem javítja ki, a diákok egyenként eldönthetik, hogy a kapott érdemjegy bekerüljön-e a naplóba. A tanár addig nem írathat újabb témazáró dolgozatot, amíg az előzőt kijavítva ki nem osztotta."*

2.9.2.4. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli-szóbeli feladatok meghatározásának elvei, korlátai

Az iskolában nyújtott jó teljesítmény elérésének fontos eleme az otthoni felkészülés. Mivel gimnáziumunkban - főleg a két tanítási nyelvű tagozatokon - az átlagos középiskolai anyagmennyiségnél jóval több információt kell a tanulóknak feldolgozniuk és elsajátítaniuk, a szakórák száma azonban nem magasabb, mint máshol, az otthoni felkészülésnek még fontosabb szerepe van.

Általános elvként elmondható, hogy a szaktanár határozza meg az otthon elsajátítandó anyagmennyiséget a diákok egyenletes terhelésének és a többi tantárgy követelményeinek is a figyelembevételével.

A szóbeli felkészülésnek az ellenőrzése lehet a tanítási órán számon kért szóbeli beszámoló (felelés), illetve egy bizonyos téma kidolgozása alapján a tanuló által megtartott kiselőadás. Mindkét típusú beszámoló célja a tananyagban való jártasság bizonyításán túl a mondanivaló kerek és érthető mondatokban történő megfogalmazása és szabatos kifejtése.

2.9.2.5. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

Az a tanuló, aki legalább elégséges szinten teljesítette az éves tananyagot, a felsőbb osztályba léphet. Az év végén elégtelent kapott tanuló javítóvizsgát tehet. Sikeres javítóvizsga után tanulmányait a felsőbb osztályban folytathatja. Elégtelen eredmény esetén csak úgy folytathatja iskolánkban a tanulmányait, ha az adott osztályt megismétli.

A magyar-angol és a magyar-német két tanítási nyelvű tagozaton, vagyis a 9. kny osztályokban, a tanév végén a tanulók célnyelvi tudását felméri. Amennyiben a tanuló nyelvtudása nem éri el azt a szintet, amellyel biztonsággal tanulhatná célnyelven a tárgyakat, javítóvizsgát tehet. Sikertelen javítóvizsga esetén – amennyiben az igazgató és a szaktanárok ezt támogatják - tanulmányait az emelt szintű angoltanuló osztályban folytathatja.

A két tanítási nyelvű képzésre való előkészítő év folyamán a tanulók a szaktanárok és az osztályfőnök véleménye alapján csoportot válhatnak.

Az angol kétannyelvű osztályokból a 10. évfolyam első félévében jelentkezhetnek a tanulók a Nemzetközi Érettségi Programra. A felvételtől az osztályban tanító tanárok döntenek. Az egyéb osztályokból jelentkezőknek ugyanúgy felvételi vizsgát kell tenni,

mint a külső jelentkezőknek. A vizsgadíj megállapítását, a támogatás elosztását az adott évi támogatás összegét figyelembe véve évente kell szabályozni.

2.9.3. A magatartás és a szorgalom minősítésének elvei

A tanuló tantárgyi értékeléséről, érdemjegyeiről a félévi és tanév végi osztályzataról a tantárgyat tanító pedagógus, magatartása és szorgalma minősítéséről az osztályban nevelő-oktató munkát végző pedagógusok véleménye alapján az osztályfőnök és a diákok osztályzatot javasolnak, melyről az osztályozó konferencia dönt. A javaslatok elkészítéséhez az ODB véleményét az osztályfőnöknek ki kell kérni. A dicséretek és elmarasztalásokat is figyelembe veszi.

Az egységes értékelési rendszert a tantestület fogadta el, a diákönkormányzat és az iskolaszék véleményezte.

2.9.3.1. A magatartás elbírálásának szempontjai

- viselkedés, hangnem a társaival, és a felnőttekkel,
- az iskolán belüli és az iskolán kívül végzett tevékenység, amellyel öregbíti az iskola jó hírét, tanulmányi, kulturális és sportsikereit,
- felelősségérzet önmaga, társai, munkája és munkaeszközei, az iskola berendezése iránt,
- önállóság, jó kezdeményezések.

2.9.3.1.1.. Fokozatok

Példás (5) magatartású az, aki/nek

- az iskolai házirendet betartja
- viselkedését a tanárai, diáktársai pozitívan értékelik
- közösségi munkát vállal és azt felelősséggel végzi, a teljesítménye kiemelkedő
- aktív és kezdeményező, a közösség érdekeit szolgáló javaslatokat tesz.
- igazolatlan óráinak száma nem haladja meg a hármat (ezt meghaladó igazolatlan óra esetén - indokolt esetben - az osztályozó konferencia kivételt tehet)

Jó (4) magatartású az, aki/akinek

- az iskolai házirendet betartja
- a rábízott feladatokat becsülettel elvégzi
- maximum 7 igazolatlan órája van
- osztályfőnöki figyelmeztetésnél súlyosabb fegyelmi büntetése nincs
- viselkedését tanárai nem kifogásolják

Változó (3) magatartású az, aki/akinek

- az iskolai házirendet megsérti
- viselkedése kifogásolható
- maximum 14 igazolatlan órája van
- több szaktanári figyelmeztetése vagy osztályfőnöki intője, megrovása van

Rossz (2) magatartású az, aki/akinek

- az iskolai házirendet rendszeresen megsérti
- viselkedésével ismételtén hátráltatja az osztályban folyó munkát
- igazgatói vagy tantestületi megrovása van

2.9.3.2. A szorgalom elbírálásának szempontjai

- aktivitás a tanórai, iskolai munkában

- tanulmányi eredmény
- az órán kívüli egyéb rendszeres önálló munkában (diákkörök, versenyek) való részvétel

2.9.3.2.1..Fokozatok

Példás (5) szorgalmú az, aki

- adottságainak megfelelő igyekezettel tesz eleget tanulmányi kötelezettségeinek, vagy egyes tárgyak tanulásában (versenyen) kiemelkedő eredményeket ér el.
- az órákon rendszeresen aktívan dolgozik
- jelentősen javít tanulmányi eredményén

Jó (4) szorgalmú az, aki

- tanulmányi kötelezettségét teljesíti, felkészülése folyamatos
- az órákon megbízhatóan dolgozik

Változó (3) szorgalmú az, aki

- tanulmányi kötelezettségét nem rendszeresen teljesíti
- az órákon rendszertelenül dolgozik
- jelentősen ront tanulmányi eredményén

Hanyag (2) szorgalmú az, aki

- tanulmányi kötelezettségét rendszeresen elmulasztja
- elégtelen félévi vagy év végi osztályzata van

A magatartás és szorgalom osztályzatok megállapítása az osztályozó konferencia feladata. Ha az osztályozó konferencián a javasolt példás osztályzattal kettő vagy több tanár nem ért egyet (rosszabbat javasol), akkor a tanuló nem kaphat példás osztályzatot, érdemjegye legfeljebb jó lehet.

2.10. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Diákjaink szabadon választhatnak a felkínált tantárgyak és szakkörök közül. Amennyiben a választható tantárgyak esetében a csoportképzés mégis korlátozást tesz szükségessé, úgy a következő elvek alapján korlátozzuk a választást:

- Második idegen nyelv választása a 9. A, B, C és E osztályok esetében: a tanulmányi eredmény, valamint közösségi munka alapján képzett sorrendnek megfelelően választhatnak (ha ezt valamilyen súlyos pedagógiai ok – nem zárja ki)
- A 9. C osztályban, vagyis a német két tanítási nyelvű osztályban a második idegen nyelv az egyik csoport számára kötelezően angol (kezdő)
- Természettudományos specializáció választása a 9. C és D osztályban: ha a két csoport nagysága nagyon eltérne egymástól, akkor a matematika tantárgyban elért teljesítmény alapján felállított sorrendben mehetnek a természettudományos specializációra, akik ezt szeretnék

2.11.. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

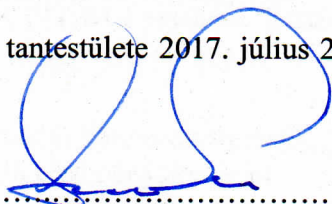
A tanulók fizikai állapotának és edzettségének a törvény által minden évfolyamra előírt mérési feladatait a tanév rendje szerint végzi el az osztály, vagy csoport testnevelő tanára. A mérési eredményeket rögzíti, majd a testnevelő kollégáival együtt meghatározza a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket. A romló teljesítményű

tanulók fejlesztéséről fejlesztési tervet készítenek, amelyet a következő mérés alkalmával kiértékelnek. A mérés eredménye nem osztályozható. A tanulók fizikai felméréséhez használt módszer a NETFIT (leírását lásd a mellékletben)

Legitimációs záradék

Jelen Pedagógiai Programot a Karinthy Frigyes Gimnázium tantestülete 2017. július 24-i értekezletén elfogadta.
Budapest, 2017. június 24.

.....
intézményvezető

Nyilatkozat

A Karinthy Frigyes Gimnázium Szülői Választmányának képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai Programot a Szülői Választmány 2017. június 27-én elfogadta.

Budapest, 2017. június 27.

.....
a Szülői Választmány elnöke

Nyilatkozat

A Karinthy Frigyes Gimnázium Diákönkormányzata képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Diákönkormányzat a Pedagógiai Programot 2017. június 27-i ülésén megtárgyalta és elfogadta.

Budapest, 2017. június 27.

.....
a diákönkormányzat vezetője

Nyilatkozat

A Külső-Pesti Tankerületi Központ képviselőjében a Karinthy Frigyes Gimnázium Pedagógiai Programját jóváhagyom.

Budapest, 2017.

.....
tankerület igazgató